

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
terviktekst
01.01.2025
Hetkel kehtiv
RT I, 31.12.2024, 45

Krediidiinkassode ja -ostjate seadus¹

Vastu võetud 12.06.2024

[RT I, 04.07.2024, 2](#)

jõustumine 14.07.2024

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine
18.12.2024

Avaldamine
[RT I, 31.12.2024, 5](#)

Jõustumine
01.01.2025

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolev seadus reguleerib krediidihaldustegevust, sealhulgas krediidihaldusteenuse osutamine, krediidiinkasso ja krediidiostja tegevust, nende isikute üle järelevalve teostamist ning nende isikute vastutust.

(2) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesolevast seadusest ja Finantsinspektsiooni seadusest tulenevaid erisusi.

§ 2. Seaduse kohaldamine

(1) Käesolevat seadust kohaldatakse krediidiinkassole ja krediidiostjale, kes on asutatud Eestis ja kes tegutseb Eestis või kelle elukoht on Eestis, samuti krediidihaldustegevusele ning Eestis asutatud krediidiinkasso filiaalile välisriigis ja välisriigis asutatud krediidiinkasso ja krediidiostja tegevusele Eestis.

(2) Kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti, kohaldatakse käesolevat seadust sellisele krediidihaldustegevusele, millega tegeleb krediidiasutus või krediidiandjate ja -vahendajate seaduses sätestatud krediidiandja või hüpoteekkrediidiandja (edaspidi *krediidiandja*) ning kredidivahendaja või hüpoteekkredidivahendaja (edaspidi *kredidivahendaja*). Käesoleva lõike esimeses lauses nimetatud juhul ei käsitata Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis (edaspidi *lepinguriik*) asutatud krediidiasutust, krediidiandjat või -vahendajat krediidiinkassona.

(3) Kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti, ei kohaldata käesolevat seadust investeerimisfondide seaduses sätestatud fondivalitseja krediidihaldustegevusele.

(4) Käesolevat seadust ei kohaldata:

- 1) krediidihaldustegevusele, kui krediidileping on sõlmitud kolmandas riigis asutatud krediidiasutusega või krediidiandjaga, välja arvatud juhul, kui krediidileping või sellest tulenev nõue loovutatakse lepinguriigis asutatud krediidiasutusele või krediidiandjale;
- 2) krediidilepingu või sellest tuleneva nõude omandamisele lepinguriigis asutatud krediidiasutuse poolt;
- 3) krediidilepingu või sellest tuleneva nõude omandamisele või krediidihaldustegevusele, kui krediidilepingu on sõlminud isik, kes ei ole krediidiasutus, ja krediisaaaja on muu isik kui tarbija;
- 4) notarile, kohtutäiturile, pankrotihaldurile ja advokaadile, kui nende kutsetegevus hõlmab käesoleva seaduse § 3 lõikes 2 nimetatud tegevust.

§ 3. Krediidiinkasso, krediidihaldustegevus ja krediidiostja

(1) Krediidiinkasso on käesoleva seaduse tähenduses äriühing, kelle peamine ja püsiv majandustegevus hõlmab krediidihaldustegevust, millega ta ise haldab krediidiasutuse või krediidiandja krediidilepingut, mille täitmisega

ollakse viivituses, või ta teeb seda krediidiosaja nimel, muu hulgas korraldab lepingute või lepingutest tulenevate nõuete täitmist.

(2) Krediidihaldustegevus käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt on krediidiasutuse või krediidiantja viivituses oleva krediidilepinguga seotud üks või mitu järgmist tegevust:

- 1) krediidilepingu või sellest tuleneva nõudega seotud rahaliste kohustuste sissenõudmine või tasumisele kuuluvate maksete kogumine krediidisaajalt;
- 2) krediidilepingust tulenevate krediidiasutuse või krediidiantja nõuete või krediidilepingu tingimuste üle krediidisaajaga läbirääkimiste pidamine, lähtudes muu hulgas krediidiosaja juhistest;
- 3) krediidilepingus sätestatud krediidiasutuse või krediidiantja nõuete või krediidilepinguga seotud kaebuste haldamine;
- 4) krediidisaaja teavitamine krediidilepingus sätestatud krediidiasutuse või krediidiantja nõuete või krediidilepinguga seotud intressimäärade, tasude või maksete muutmisest.

(3) Krediidinkasso võib tegeleda ühe või mitme käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud krediidihaldustegevusega ja omandada või hallata nõudeid, mis tulenevad muudest lepingutest kui krediidilepingud. Krediidinkassol on oma kohustuste paremaks täitmiseks õigus üks või mitu krediidihaldustegevust osaliselt edasi anda kolmandale isikule (edaspidi *krediidihaldusteenuse osutaja*). Krediidinkasso võib tegutseda üksnes aktsiaseltsi või osahinguna.

(4) Krediidinkassona ei käsitata käesoleva seaduse tähenduses isikut, kes oma põhi- või kõrvaltegevusena vahendab isikuandmete kaitse seaduse §-s 10 sätestatud võlasuhte rikkumisega seotud andmeid (edaspidi *maksehäireinfo*) või edastab maksehäireinfot kolmandale isikule ning ei tegele ühegi muu käesoleva seaduse § 3 lõikes 2 nimetatud tegevusega.

(5) Krediidiosaja käesoleva seaduse tähenduses on selline juriidiline isik või füüsiline isik, kes omandab oma majandus- või kutsetegevuse käigus krediidiasutuse või krediidiantja viivituses oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude. Krediidiosajana ei käsitata käesoleva seaduse tähenduses sellist krediidiasutust, krediidiantjat ja krediidivahendajat, kes omandab viivituses oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude.

(6) Kui krediidinkasso omandab ise viivituses oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude, kaasnevad talle käesolevas seaduses krediidiosajale ettenähtud õigused ja talle kohaldatakse käesolevas seaduses krediidiosajale ettenähtud kohustusi, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 7 sätestatud ja käesoleva seaduse § 47 lõigetes 1–4 ja 6 sätestatud.

(7) Lepinguriigi krediidiosaja määrab tarbijaga sõlmitud viivituses oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude haldamiseks krediidinkasso, krediidiasutuse või krediidiantja, kes tegeleb käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tegevusega (edaspidi *krediidihaldaja*). Kolmanda riigi krediidiosaja nimetab krediidihaldajaks krediidinkasso, krediidiasutuse või krediidiantja juhul, kui viivituses olev krediidileping on sõlmitud:

- 1) füüsilisest isikust ettevõtjaga või tarbijaga;
- 2) mikroettevõtjaga või väikese või keskmise suurusega ettevõtjaga.

(8) Kui krediidiosaja omandab käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatuta viivituses oleva lepingu või sellest tuleneva nõude, ei pea ta selle haldamiseks nimetama krediidinkassot, kuid sel juhul kohaldatakse tema suhtes käesoleva seaduse §-s 44 krediidilepingu haldamiseks seotud toimiku ja selle pidamise kohta sätestatud.

(9) Kui tarbijakrediidilepingust tulenev kohustus on muutunud sissenõutavaks ja sellest tuleneva nõude on omandanud krediidinkasso või ta on määratud seda haldama, võib krediidinkasso krediidisaajaga sõlmitud lepingu või sellest tuleneva nõude ümber kujundada üksnes juhul, kui see ei muuda krediidisaaja olukorda halvemaks ja selle tulemusel suudab krediidisaaja tõenäoliselt oma kohustused täita. Eelnimetatuga seoses võib krediidinkasso teha ettepaneku:

- 1) krediidilepingu tähtaja pikendamiseks või tagasimakse tasumise täielikuks või osaliseks edasilükkamiseks teatud ajavahemikuks;
- 2) võlast osaliselt loobumiseks ja erinevatest tarbijakrediidilepingutest tulenevate võlgade summeerimiseks;
- 3) intressimäära muutmiseks, kuid mitte sellisel kujul, mis suurendab kogumina krediidisaaja kohustusi ebamõistlikus ulatuses.

(10) Käesolevas seaduses käsitatakse võlaõigusseaduses sätestatud krediidilepingust tulenevate õiguste ja kohustuste omandamise all muu hulgas ka krediidilepingu omandamist.

(11) Krediidinkasso klient käesoleva seaduse tähenduses on krediidiosaja, krediidiasutus, krediidiantja või muu isik, kes on sõlminud lepingu krediidinkassoga krediidihaldustegevuseks.

(12) Krediidinkasso konsolideerimisgrupi kindlaks määramisel lähtutakse krediidiantjate ja -vahendajate seaduse §-st 9.

(13) Ühegi sellise muu isiku, asutuse või ühenduse nimes, nimetuses või ärinimes, kes ei ole krediidinkasso, ei või kasutada sõna „krediidinkasso” eesti ega muus keeles.

§ 4. Krediidiasutus, krediidiandja, krediidisaaaja ja krediidileping

(1) Krediidiasutus käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 27.06.2013, lk 1–337) artikli 4 lõike 1 punktis 1 sätestatud krediidiasutus.

(2) Krediidiandja käesoleva seaduse tähenduses on krediidiandjate ja -vahendajate seaduses sätestatud krediidiandja või hüpoteekkrediidiandja ja krediidivahendaja või hüpoteekkrediidivahendaja.

(3) Krediidisaaaja käesoleva seaduse tähenduses on füüsiline või juriidiline isik, kes on sõlminud krediidilepingu krediidiasutuse või krediidiandjaga.

(4) Krediidileping käesoleva seaduse tähenduses on krediidiasutusega, krediidiandjaga või krediidiandja vahendusel sõlmitud võlaõigusseaduse § 401 kohane leping.

(5) Krediidiasutuse viivituses olev krediidileping käesoleva seaduse tähenduses on igasugune krediidileping, mis on liigitatud viivisnõudeks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 47a sätestatule.

(6) Krediidiandja viivituses olev krediidileping käesoleva seaduse tähenduses on tarbijakrediidileping, millest tulenev kohustus on muutunud osaliselt või täielikult sissenõutavaks vastavalt võlaõigusseaduse § 82 lõikes 7 sätestatule.

§ 5. Päritoluriik, sihtriik, välisriik ja kolmas riik

(1) Krediidinkasso päritoluriik käesoleva seaduse tähenduses on lepinguriik, kus on tema registrijärgne asukoht, või oma lepinguriigi õiguse kohaselt registrijärgse asukoha puudumise korral lepinguriik, kus asub tema peakontor.

(2) Krediidinkasso sihtriik käesoleva seaduse tähenduses on riik, mis ei ole krediidinkasso päritoluriik ja kus on tema filiaal või kus ta tegeleb krediidihaldustegevusega, või lepinguriik, kus on krediidisaaaja elukoht või registrijärgne asukoht, või oma lepinguriigi õiguse kohaselt registrijärgse asukoha puudumise korral lepinguriik, kus asub tema peakontor.

(3) Krediidiosaja päritoluriik käesoleva seaduse tähenduses on lepinguriik, kus on krediidiosaja või tema määratud esindaja elukoht või registrijärgne asukoht, või oma lepinguriigi õiguse kohaselt registrijärgse asukoha puudumise korral lepinguriik, kus asub tema peakontor.

(4) Kolmanda riigi krediidiosaja käesoleva seaduse tähenduses on krediidiosaja, kelle elukoht või registrijärgne asukoht ei ole lepinguriigis või oma riigi õiguse kohaselt registrijärgse asukoha puudumise korral peakontor ei ole lepinguriigis.

(5) Kolmas riik käesoleva seaduse tähenduses on riik, mis ei ole lepinguriik. Välisriik käesoleva seaduse tähenduses on nii lepinguriik kui ka kolmas riik.

2. peatükk

Krediidinkasso tegevusluba

§ 6. Tegevusluba

(1) Krediidinkassona tegutsemiseks peab olema tegevusluba.

(2) Tegevusluba krediidinkassona tegutsemiseks on tähtajatu.

(3) Tegevusluba ei kehti tütarettevõtja suhtes ja see ei ole üleantav.

(4) Tegevusloa annab ja tunnistab kehtetuks Finantsinspeksioon oma otsusega.

§ 7. Tegevusloa taotlemine

(1) Tegevusloa taotlemiseks esitavad tegutseva äriühingu (edaspidi *taotleja*) äriregistri registrikaardile kantud juhatuse liikmed kirjaliku avalduse ning järgmised dokumendid ja andmed (edaspidi käesolevas peatükis avaldus, dokumendid ja andmed koos *taotlus*):

1) põhikirja ärakiri või aktsionäride üldkoosoleku või osanike koosoleku otsus põhikirja muutmise kohta ja põhikirja muudetud tekst;

- 2) käesoleva seaduse §-s 8 sätestatud nõuetele vastav äriplaan;
- 3) aktsia- või osakapitali suurus ning selle sissemaksmist tõendavad dokumendid;
- 4) taotleja peakontori või registrijärgse asukoha aadress;
- 5) andmed taotleja juhatuse ja nõukogu olemasolu korral nõukogu liikmete (juhatuse või nõukogu liige edaspidi *juht*) kohta vastavalt käesoleva seaduse § 39 lõigetes 1 ja 5 sätestatule;
- 6) juhtide ja taotlejas olulist osalust omavate isikute kohta väljavõte karistusregistrist, välisriigi kodaniku puhul tema päritoluriigi karistusregistri väljavõte või pädeva kohtu- või haldusorgani väljastatud samaväärne dokument, sealjuures ei või väljavõte olla vanem kui kolm kuud;
- 7) taotlejas olulist osalust omavate isikute kohta käesoleva seaduse §-s 29 nimetatud andmed;
- 8) käesoleva seaduse §-des 41 ja 42 sätestatud nõuetele vastavad sise-eeskirjad, sealhulgas raamatupidamise sise-eeskiri ja sisekontrollisüsteemi toimimise kord;
- 9) käesoleva seaduse §-s 60 sätestatud nõuetele vastavad siseprotseduurid krediidisaaaja kaebuse registreerimiseks ja lahendamiseks;
- 10) asjakohasel juhul krediidihaldusteenuse osutajaga sõlmitud tegevuse edasiandmise leping;
- 11) andmed taotleja audiitorettevõtja ja siseaudiitori kohta, mis sisaldavad neist igauhe nime, elu- või asukohta, isikukoodi või selle puudumise korral sünniaega ja -kohta või registrikoodi;
- 12) organisatsiooni struktuuri kirjeldus, mis sisaldab vajaduse korral krediidiinkasso tegevuse edasiandmise korra kirjeldust;
- 13) kavandatavate teenuste osutamiseks vajalike infosüsteemide ja muude tehnoloogiliste vahendite kirjeldus;
- 14) teave, kas taotleja soovib vastu võtta ja hoida krediidisaaaja rahalisi vahendeid;
- 15) tõend Finantsinspektsiooni seaduse § 45³ lõikes 2 sätestatud menetlustasu maksmise kohta.

(2) Kui taotleja soovib vastu võtta ja hoida krediidisaaaja rahalisi vahendeid, esitab taotleja käesoleva seaduse §-s 47 sätestatud nõuetele vastava maksekonto andmed.

§ 8. Äriplaan

(1) Äriplaan peab sisaldama:

- 1) kavandatava äritegevuse olemuse, organisatsiooni ja juhtimisstruktuuri ning sisekontrollisüsteemi kirjeldust;
- 2) tegevusstrateegia, plaanitavate teenuste, eeldatavate klientide ja konkurentide, kavandatava turuosa ning asjakohasel juhul välisriikides plaanitava tegevuse kirjeldust ja analüüsi;
- 3) plaanitavate teenuste osutamisega seotud isikute õiguste, kohustuste ja vastutuse kirjeldust;
- 4) varade ja aktsia- või osakapitali suurus ning aastabilansside ja finantsnäitajate plaane, milles on muu hulgas nimetatud tulud, kulud, kasum ja rahavood ning nende aluseks olevad eeldused;
- 5) teenuse osutamisega seotud kohustuste kirjeldust, sealhulgas teavet selle kohta, kuidas tagatakse krediidisaaajate huvide kaitse, ja asjakohasel juhul rahaliste vahendite vastuvõtmise korralduse kirjeldust;
- 6) muid tähtsaid asjaolusid.

(2) Äriplaan esitatakse vähemalt kolme aasta kohta.

(3) Finantsinspektsioonil on õigus nõuda äriplaani täiendamist, kui tema hinnangul:

- 1) ei ole äriplaanis esitatud finantsnäitajad või muud andmed usaldusväärsed;
- 2) ei ole äriplaani põhjal võimalik veenduda tegevusloa taotleja suutlikkuses rakendada usaldusväärseks tegutsemiseks kohaseid ja proportsionaalseid süsteeme, vahendeid ja protseduure;
- 3) krediidisaaajate huvide kaitse ei ole piisav.

§ 9. Tegevusloa taotluse läbivaatamine

(1) Finantsinspektsioon hindab 45 päeva jooksul pärast tegevusloa taotluse kättesaamist, kas taotluses on esitatud kõik nõuetekohased andmed ja dokumendid.

(2) Kui taotleja ei ole tegevusloa taotlemisel esitanud kõiki käesoleva seaduse §-s 7 nimetatud andmeid või dokumente või need ei ole nõuetekohaselt vormistatud, võib Finantsinspektsioon jätta taotluse läbi vaatamata või nõuda taotlejalt puuduste kõrvaldamist.

(3) Kui käesoleva seaduse §-s 7 nimetatud andmete ja dokumentide põhjal ei ole võimalik veenduda, kas tegevusloa taotlejal on teenuse pakkumiseks piisavad võimalused ja kas ta vastab käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud nõuetele, või kui on vaja kontrollida muid tegevusloa taotlejaga seotud asjaolusid, võib Finantsinspektsioon nõuda lisaandmete ja -dokumentide esitamist.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud andmed ja dokumendid esitatakse Finantsinspektsioonile tema määratud mõistliku tähtaja jooksul.

(5) Kui tegevusloa taotluse menetlemise ajal tehakse muudatusi käesoleva seaduse §-s 7 nimetatud andmetes või dokumentides, esitab tegevusloa taotleja viivitamata Finantsinspektsioonile need andmed ja dokumendid uuendatud kujul. Kui muudatus on oluline, võib Finantsinspektsioon lugeda menetlustähtaja alguseks sellest olulisest muudatusest teadasaamise aja. Sellel juhul peab Finantsinspektsioon teatama tegevusloa taotlejale uue menetlustähtaja.

(6) Taotleja esitatud andmete kontrollimiseks võib Finantsinspektsioon muu hulgas teha kohapealset kontrolli, määrata ekspertiisi ja erakorralist audiitorkontrolli, teha päringuid riigi andmekogudest, saada taotleja

juhtidelt ja audiitorilt, nende esindajatelt ning vajaduse korral kolmandatelt isikutelt suulisi selgitusi esitatud dokumentide sisu ja tegevusloa andmise otsustamisel tähtsate asjaolude kohta.

(7) Finantsinspeksioon võib jätta tegevusloa taotluse läbi vaatamata, kui:

- 1) taotlus on esitatud oluliste puudustega;
- 2) taotleja ei ole Finantsinspeksiooni määratud tähtjaks puudusi kõrvaldanud või
- 3) taotleja ei ole Finantsinspeksiooni nõudmisel esitanud lisaandmeid ja -dokumente.

§ 10. Tegevusloa andmise otsus

(1) Otsuse tegevusloa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon kolme kuu jooksul arvates kõigi vajalike nõuetekohaste andmete ja dokumentide saamisest ning nõuete täitmisest, kuid hiljemalt kuus kuud pärast tegevusloa taotluse saamist.

(2) Tegevusluba antakse, kui esitatud andmed ja dokumendid on nõuetekohased ning esitatu põhjal saab veenduda, et tegevusloa taotlejal on taotluses märgitud krediidihaldusteenuse osutamiseks vajalikud teadmised ja organisatsiooniline suutlikkus ning krediidisaaajate huvide kaitse on piisavalt tagatud.

(3) Finantsinspeksioon võib tegevusloa väljastada koos kõrvaltingimusega. Kui seatud kõrvaltingimus ei ole nõuetekohaselt täidetud, võib Finantsinspeksioon tunnistada tegevusloa kehtetuks.

(4) Tegevusloa kohta tehtavas otsuses märgitakse vähemalt:

- 1) selle isiku ärinimi ja registrikood, kelle kohta otsus tehakse;
- 2) selle teenuse liik, mille kohta otsus tehakse;
- 3) otsuse tegemise ja jõustumise kuupäev.

§ 11. Tegevusloa andmisest keeldumise alused

(1) Finantsinspeksioon võib keelduda tegevusloa andmisest, kui:

1) taotleja ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktides krediidiinkassole sätestatud nõuetele;

2) taotleja aktsia- või osakapital ei ole täielikult sisse makstud;

3) taotleja juht, audiitorettevõtja, siseaudiitor, taotlejas olulist osalust omav isik, aktsionär või osanik ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud nõuetele;

4) taotleja ja teise isiku vaheline märkimisväärne seos takistab taotleja üle piisava järelevalve teostamist või see on takistatud sellise teise riigi õigusaktidest, kus on asutatud isik, kellega taotlejal on märkimisväärne seos, tulevate nõuete või nende rakendamise tõttu;

5) tegevusloa taotlejal ei ole piisavalt vahendeid või kogemusi, mis on vajalikud järjepidevaks tegutsemiseks krediidiinkassona;

6) tegevusloa taotleja esitatud andmetest selgub, et tema kavandatav püsiva ja kestva majandustegevuse koht ei ole Eestis;

7) käesoleva seaduse §-s 41 nimetatud sise-eeskiri või muud asjakohased protseduurireeglid ei ole taotleja tegevuse laadi, ulatust ja keerukuse astet arvestades piisavad, proportsionaalsed või üheselt mõistetavad või on kehtiva õigusega vastuolus;

8) tegevusloa taotleja organisatsiooniline tase ja infotehnoloogilised süsteemid või muud tehnoloogilised vahendid ei ole teenuse osutamiseks piisavad;

9) tegevusloa taotleja äriplaanis kavandatud teenustega seotud riskid ei ole piisavalt kaetud, sealhulgas ei ole tema organisatsiooni struktuur ja juhtimisstruktuur piisavad järjepidevaks tegevuseks krediidiinkassona ning tema siseprotseduurid ja -kontroll ei taga piisavat riskide juhtimist;

10) tegevusloa taotluse kohaselt soovib tegevusloa taotleja vastu võtta ja hoida krediidisaaaja rahalisi vahendeid, kuid tegevusloa taotlejale ei ole avatud või on suletud tegevusloa taotleja käesoleva seaduse § 47 kohane maksekonto.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 sätestatu hindamisel arvestatakse muu hulgas taotleja, tema emattevõtja ja teiste taotlejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate isikute tegevust, finantsseisundit, mainet ja kogemusi.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 5 sätestatu hindamisel võetakse asjakohasuse korral arvesse muu hulgas:

1) tegevusloa taotleja tegevuse organisatsioonilise ja tehnilise korralduse taset;

2) tegevusloa taotleja juhtorganite liikmete haridust, töökogemust, ärisidemeid, usaldusväärust ja mainet;

3) käesoleva seaduse §-s 8 sätestatud äriplaani adekvaatsust ja piisavust;

4) tegevusloa taotleja, tema emattevõtja ja teiste taotlejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate isikute tegevust, finantsseisundit, mainet ja kogemusi.

(4) Taotleja ei või esitada uut tegevusloa taotlust kuue kuu jooksul arvates Finantsinspeksiooni tegevusloa andmisest keeldumise otsuse jõustumisest. Kui Finantsinspeksioon jätab tegevusloa taotluse läbi vaatamata

käesoleva seaduse § 9 lõikes 7 sätestatu alusel, ei või tegevusloa taotleja uut tegevusloa taotlust esitada enne kolme kuu möödumist arvates tegevusloa taotluse läbi vaatamata jätmisest.

§ 12. Tegevusloa lõppemine

(1) Tegevusloa kehtivus lõpeb:

- 1) krediidiinkasso lõpetamise otsuse tegemisel, kui Finantsinspeksioon on selleks andnud loa;
- 2) tegevusloa kehtetuks tunnistamisel, muu hulgas krediidiinkasso ühinemisel, mille puhul luba lõpeb ühendataval isikul, või uue krediidiinkasso asutamisel ühinemise teel, mille puhul luba lõpeb ühinevatel isikutel, või krediidiinkasso jagunemise korral jaotumise teel vastavalt äriseadustiku § 434 lõikes 2 sätestatule;
- 3) krediidiinkasso pankroti väljakuulutamisel või kohtumäärusega pankrotimenetluse lõpetamisel raugemise tõttu.

(2) Tegevusloa kehtivuse lõppemisel kaotab krediidiinkasso õiguse osutada teenust, milleks talle tegevusluba oli antud.

§ 13. Tegevusloa kehtetuks tunnistamine

(1) Finantsinspeksioon võib tegevusloa kehtetuks tunnistada, kui:

- 1) krediidiinkasso ei ole oma tegevust 12 kuu jooksul tegevusloa andmisest arvates alustanud või tema tegevus on peatunud kauemaks kui 12 järjestikuseks kuuks;
- 2) krediidiinkasso on tegevusloa taotlemisel esitanud valeandmeid või krediidiinkasso eest on esitatud Finantsinspeksioonile valeandmeid, millel oli tegevusloa andmise otsustamisel oluline tähendus;
- 3) krediidiinkasso on oma tegevuse või juhtorgani liikme kohta olulisel määral avaldanud ebaõiget või eksitavat teavet või reklaami;
- 4) krediidiinkasso ei vasta kehtivatele tegevusloa andmise tingimustele, sealhulgas krediidisaaaja rahaliste vahendite vastuvõtmise ja hoidmise tingimustele;
- 5) krediidiinkasso on olulisel määral rikkunud oma tegevuse suhtes Eestis, sihtriigis või muus riigis, kus krediit väljastati, ettenähtud õigusnorme, sealhulgas krediidisaaajate kaitset või krediidivaldkonna nõuetekohast hoolsust käsitlevaid õigusnorme või selle valdkonna suhtes kehtivat hea usu põhimõtet;
- 6) krediidiinkasso kuulub konsolideerimisgruppi, mille struktuur ei võimalda saada konsolideeritud järelevalveks vajalikku infot, või krediidiinkassoga samasse konsolideerimisgruppi kuuluv äriühing tegutseb välisriigi õigusaktide alusel ja seetõttu on piisava järelevalve teostamine takistatud;
- 7) krediidiinkasso ja muu isiku vaheline märkimisväärne seos takistab piisava järelevalve teostamist;
- 8) krediidiinkasso või tema juht on rikkunud rahvusvahelist sanktsiooni või rikub rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamiseks õigusaktidega kehtestatud korda;
- 9) välisriigi pädevalt järelevalveasutuselt Finantsinspeksioonile esitatud teabe kohaselt on krediidiinkasso olulisel määral rikkunud lepinguriigi või kolmanda riigi õigusaktis sätestatud või nende riikide pädevate järelevalveasutuste esitatud tingimusi;
- 10) krediidiinkasso ei ole ettenähtud tähtpäevaks või ettenähtud ulatuses täitnud Finantsinspeksiooni ettekirjutust;
- 11) krediidiinkasso ei täida käesolevas seaduses sätestatud kohustusi sise-eeskirja või -kontrolli ja krediidisaaaja kaebuse lahendamise kohta;
- 12) ilmneb, et krediidiinkasso on valinud tegevusloa taotlemise ja registreerimise kohaks Eesti eesmärgiga hoida kõrvale välisriigis, kus ta peamiselt tegutseb, kohalduvate nõuete täitmisest;
- 13) krediidiinkasso juhid, olulist osalust omavad isikud, audiitorettevõtja või siseaudiitor ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud ja neile ettenähtud nõuetele.

(2) Tegevusloa kehtetuks tunnistamine on tegevusloaga antud õiguse äravõtmine, muu hulgas on tegevusloa kehtetuks tunnistamisega kehtetu ka õigus või luba asutada filiaali ja õigus osutada piiriüleltsel teenust. Enne käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud alusel tegevusloa kehtetuks tunnistamise otsustamist võib Finantsinspeksioon teha krediidiinkassole ettekirjutuse, andes tähtaja kehtetuks tunnistamise põhjuseks olevate puuduste kõrvaldamiseks.

(3) Tegevusluba tunnistatakse kehtetuks krediidiinkasso taotluse alusel, kui krediidiinkasso aktsionäride üldkoosoleku või osanike koosoleku otsuse kohaselt ei tegele äriühing enam käesoleva seaduse § 3 lõikes 2 nimetatud teenuste osutamisega. Kui krediidiinkasso ühineb ja tegevust jätkab ühendav ühing, tunnistatakse kehtetuks ühendatava ühingu tegevusluba. Kui krediidiinkasso ühineb uue ühingu asutamisega, tunnistatakse kehtetuks ühinevate krediidiinkassode tegevusload. Tegevusluba tunnistatakse kehtetuks ka jaotumise teel jagunemise korral. Käesoleva lõike esimeses lauses sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui krediidiinkasso ei soovi enam osutada tegevusloas märgitud teenuseid ja ta esitab sellekohase taotluse.

(4) Krediidiinkasso taotluse alusel tegevusloa kehtetuks tunnistamiseks esitatakse Finantsinspeksioonile kinnitus ning tõendid ja dokumendid selle kohta, et kõik kliendisuhted ja kliendilepingud on lõpetatud või loovutatud teisele krediidiinkassole, kellel on tegevusluba.

(5) Finantsinspeksioon võib keelduda käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud taotluse alusel tegevusloa kehtetuks tunnistamisest, kui on alust arvata, et tegevusloa kehtetuks tunnistamine võib kahjustada krediidisaaajate õigustatud huve.

(6) Finantsinspeksioon vaatab käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud taotluse läbi ja teeb otsuse tegevusloa kehtetuks tunnistamise või sellest keeldumise kohta kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates.

(7) Finantsinspeksioon teavitab asjakohasel juhul tegevusloa kehtetuks tunnistamisest krediidinkasso sihtriigi pädevat järelevalveasutust ja lepinguriigi pädevat järelevalveasutust, kus krediit väljastati, kui see ei ole krediidinkasso sihtriik.

§ 14. Avalikkuse teavitamine

Teabe tegevusloa andmise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise kohta teeb Finantsinspeksioon avalikult teatavaks oma veebilehel hiljemalt otsuse jõustumisele järgneval tööpäeval. Finantsinspeksioon võib sellist teavet sisaldava otsuse teha ka tervikuna avalikult kättesaadavaks, kui see on oluline krediidinkasso klientide või krediidisajajate või finantssektori stabiilsuse või läbipaistvuse jaoks.

§ 15. Krediidinkasso andmete avalikustamine

(1) Tegevusloa saanud krediidinkasso kantakse Finantsinspeksiooni seaduse § 53 lõike 4 alusel Finantsinspeksiooni veebilehel asuvasse krediidinkassode nimekirja.

(2) Krediidinkasso, kelle tegevusloa on lõppenud või tunnistatud kehtetuks, kustutatakse viivitamata Finantsinspeksiooni veebilehel asuvast krediidinkassode nimekirjast.

§ 16. Tegevusloa andmise aluseks olnud andmete ja asjaolude muutumine

(1) Krediidinkasso on kohustatud viivitamata teavitama Finantsinspeksiooni kõigi nende andmete ja asjaolude muutumisest kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis, mis olid aluseks krediidinkasso tegevusloa andmise otsustamisel, ning esitama asjakohasel juhul järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) krediidinkasso ärinime, asukoha aadressi või kontaktandmete muutumise korral uus ärinimi, asukoha aadress või kontaktandmed;
- 2) põhikirja muutmise korral põhikirja muudatused ja muudetud tekst;
- 3) sise-eeskirjadega kindlaks määratud korra või reeglite muutmise korral muudetud sise-eeskirjad;
- 4) juhtide vahetumise korral andmed vastavalt käesoleva seaduse § 39 lõigetes 1 ja 5 sätestatule;
- 5) siseaudiitori ja audiitorettevõtja vahetumise korral käesoleva seaduse § 39 lõigetes 2 ja 3 nimetatud andmed;
- 6) asjaolud, mis mõjutavad või võivad olulisel määral mõjutada krediidinkasso finantsseisundit;
- 7) muu asjakohane teave vastavalt käesoleva seaduse §-s 7 sätestatule.

(2) Krediidinkasso avalikustab Finantsinspeksiooni nõudmisel viivitamata käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1, 2, 4, 5 ja 7 nimetatud andmed ning dokumendid.

3. peatükk

Krediidinkasso tegevus välisriigis ja välisriigi krediidinkasso tegevus Eestis

§ 17. Krediidinkasso tegevus välisriigis

(1) Eestis asutatud ja tegevusloa omav krediidinkasso võib välisriigis tegeleda krediidihaldustegevusega, asutades selleks välisriigis filiaali või osutades seal piiriülelset teenust.

(2) Piiriülelset osutatav teenus on krediidinkasso teenus, mida ta osutab välisriigis, kus krediidinkasso ega tema filiaal ei ole registreeritud. Juhul kui krediidinkasso tegeleb krediidihaldustegevusega, mis puudutab välisriigis viibivaid või registreeritud isikuid, kuid krediit on väljastanud Eestis asutatud krediidiasutus või krediidiantja, ei käsitata seda tegevust filiaali asutamisenä välisriigis ega piiriülelset teenuse osutamisenä.

(3) Teenuse osutamisel välisriigis peab krediidinkasso järgima käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides ning välisriigi õigusaktides krediidihaldustegevusele ja sellega seonduvale ettenähtud nõudeid.

§ 18. Krediidinkasso tegevus teises lepinguriigis

(1) Krediidinkasso, kes soovib registreerida teises lepinguriigis filiaali või osutada teises lepinguriigis piiriülelset teenust, teavitab sellest Finantsinspeksiooni. Finantsinspeksioonile esitatakse järgmised andmed ja dokumendid (edaspidi käesolevas paragrahvis *teave*):

- 1) sihtriigi nimi ja võimaluse korral selle lepinguriigi nimi, kus krediit anti, kui see ei ole sihtriik ega Eesti;
- 2) asjakohasel juhul filiaali aadress sihtriigis;
- 3) asjakohasel juhul krediidinkasso ärinimi ja aadress sihtriigis;
- 4) sihtriigis teenuste juhtimise eest vastutavate isikute nimed, sealhulgas teave, kuidas nad vastavad käesoleva seaduse §-s 37 sätestatud nõuetele;
- 5) asjakohasel juhul teave meetmete kohta, mida rakendatakse krediidinkasso sise-eeskirjade, juhtimiskorra ja sisekontrollisüsteemi kohandamiseks, et tagada vastavus krediidilepingus sätestatud krediidiasutuse või krediidiantja õiguste või krediidilepingu suhtes kohaldatavate õigusnormidega;

6) asjakohasel juhul rahapesu ja terrorismi rahastamise vastaste selliste õigusnormide täitmiseks kehtestatud menetluse kirjeldus, millega on sihtriigi õigusesse üle võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2015/849, mis käsitleb finantsüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ (ELT L 141, 05.06.2015, lk 73–117);

7) kinnitus, et krediidiinkassol on asjakohased võimalused suhtluseks lepinguriigi keeles või krediidilepingus ettenähtud keeles;

8) teave selle kohta, kas krediidiinkassol on Eestis lubatud vastu võtta ja hoida krediidisaaaja rahalisi vahendeid.

(2) Kui krediidiinkasso haldab krediidiasutuse viivituses olevaid krediidilepinguid, edastab Finantsinspeksioon teabe 45 päeva jooksul pärast käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe saamist sihtriigi pädevatele järelevalveasutustele. Finantsinspeksiooni nõudmisel esitatakse eelnimetatud teave koos vandetõlgi tehtud või notariaalselt kinnitatud tõlkega selle sihtriigi ametlikku keelde või ühte ametlikest keeltest, kus krediidiinkasso soovib filiaali asutada.

(3) Finantsinspeksioon teavitab krediidiinkassot kuupäevast, millal teave vastavalt käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatule sihtriigi pädevatele järelevalveasutustele edastati, ja kuupäevast, millal sihtriigi pädevad järelevalveasutused kinnitasid teabe kättesaamist.

(4) Finantsinspeksioon edastab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe ka sellele lepinguriigi pädevale järelevalveasutusele, kus krediidiasutus krediidi andis, kui see riik ei ole sihtriik ega Eesti.

(5) Krediidiinkasso teavitab Finantsinspeksiooni, kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teave muutub. Teavituse saamise järel teeb Finantsinspeksioon käesoleva paragrahvi lõigetes 2–4 nimetatud toimingud.

§ 19. Krediidiinkasso filiaal kolmandas riigis ja piiriüleselt teenuse osutamine

(1) Krediidiinkasso, kes soovib asutada filiaali või osutada kolmandas riigis piiriüleselt teenust, taotleb Finantsinspeksioonilt sellekohase loa (edaspidi käesolevas peatükis *kolmandas riigis tegutsemise luba*).

(2) Kolmandas riigis tegutsemise loa taotlemiseks esitab krediidiinkasso Finantsinspeksioonile kirjaliku taotluse ning järgmised andmed ja dokumendid (edaspidi käesolevas peatükis taotlus, andmed ja dokumendid koos *taotlus*):

1) selle kolmanda riigi nimetus, kus krediidiinkasso soovib filiaali asutada või piiriüleselt teenust osutada;

2) filiaali asutamise korral filiaali asukoha aadress kolmandas riigis, organisatsiooni struktuuri kirjeldus ning andmed juhtimise eest vastutavate isikute kohta vastavalt käesoleva seaduse § 39 lõigetes 1 ja 5 sätestatule ning andmed selle kohta, kuidas juhtimise eest vastutavad isikud vastavad käesoleva seaduse §-s 37 sätestatud nõuetele;

3) tegevuskava, mis sisaldab andmeid kõigi kolmandas riigis osutatavate teenuste ja tegevuste kohta, sealhulgas teavet selle kohta, kas seoses filiaali asutamise või piiriüleselt teenuse osutamisega antakse selles riigis tegevusi või ülesandeid edasi kolmandale isikule.

§ 20. Kolmandas riigis tegutsemise loa taotluse menetlemine ja loa andmise otsus

(1) Kolmandas riigis tegutsemise loa taotluse menetlemisele ning esitatud andmete, taotleja finantsseisundi, organisatsiooni ülesehituse ja tehniliste süsteemide või filiaali asutamiseks piisavate vahendite olemasolu kontrollimisele kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 9 sätestatut.

(2) Otsuse loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon kahe kuu jooksul kõigi vajalike andmete ja dokumentide saamisest arvates, kuid mitte hiljem kui kolme kuu möödumisel taotluse saamisest arvates.

(3) Otsuse loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon krediidiinkassole teatavaks viivitamata.

§ 21. Kolmandas riigis tegutsemise loa andmisest keeldumise alused

Finantsinspeksioon võib keelduda kolmandas riigis tegutsemise loa andmisest, kui:

- 1) filiaali juht või juhid ei vasta käesolevas seaduses krediidiinkasso juhtidele kehtestatud nõuetele;
- 2) loa taotlemisel esitatud andmed või dokumendid ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud nõuetele või need on ebaõiged, eksitavad või puudulikud;
- 3) krediidiinkasso organisatsiooni ülesehitus või krediidiinkasso vahendid ei ole piisavad tegevuskavas nimetatud teenuste osutamiseks kolmandas riigis;
- 4) filiaali asutamine kolmandas riigis või krediidiinkasso esitatud tegevuskava rakendamine võib kahjustada krediidiinkasso klientide huve või tegevuse usaldusväärsust Eestis või kolmandas riigis;
- 5) kolmanda riigi pädeval järelevalveasutusel ei ole õiguslikku alust või võimalusi teha Finantsinspeksiooniga koostööd, mille tõttu ei ole Finantsinspeksioonil võimalik teostada vajalikul tasemel järelevalvet kolmandas riigis asutatud filiaali üle või seal osutatavate teenuste üle.

§ 22. Kolmandas riigis tegutsemise alustamine ja sellest Finantsinspeksiooni teavitamine

Krediidiinkasso võib alustada teenuste osutamist filiaali kaudu või piiriüleselt vastavalt kolmanda riigi õigusaktides krediidihaldustegevuse ja sellega seotud tegevuse kohta sätestatud. Enne kolmandas riigis tegevuse alustamist filiaali kaudu või piiriüleselt teatab krediidiinkasso Finantsinspeksioonile kuupäeva, millal kolmandas riigis teenuste osutamist alustatakse.

§ 23. Kolmandas riigis tegutsemise loa kehtetuks tunnistamine

- (1) Finantsinspeksioon võib tunnistada kolmandas riigis tegutsemise loa kehtetuks, kui:
- 1) krediidiinkasso on loa taotlemisel esitanud valeandmeid või krediidiinkasso eest on esitatud Finantsinspeksioonile valeandmeid;
  - 2) krediidiinkasso on olulisel määral rikkunud asjaomase välisriigi krediidihaldustegevuse ja sellega seotud tegevuse kohta õigusaktides sätestatud nõudeid;
  - 3) krediidiinkasso või tema filiaal ei vasta kehtivatele loa saamise tingimustele;
  - 4) krediidiinkasso ei esita filiaali või kolmandas riigis osutatavate teenuste kohta Finantsinspeksioonile nõuetekohaseid aruandeid;
  - 5) krediidiinkasso või tema filiaali juht ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud nõuetele;
  - 6) krediidiinkasso ei ole ettenähtud tähtpäevaks või ettenähtud ulatuses täitnud Finantsinspeksiooni ettekirjutust;
  - 7) ilmnevad käesoleva seaduse §-s 21 sätestatud asjaolud.

(2) Kolmandas riigis tegutsemise loa kehtetuks tunnistamise otsuse teeb Finantsinspeksioon krediidiinkassole ja kolmanda riigi pädevale järelevalveasutusele viivitamata teatavaks.

(3) Pärast filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamisest teadasaamist lõpetab krediidiinkasso teenuste osutamise selles kolmandas riigis asutatud filiaali kaudu Finantsinspeksiooni määratud tähtpäevaks.

§ 24. Teises lepinguriigis asutatud isiku tegevus Eestis

(1) Teises lepinguriigis asutatud isik (edaspidi käesolevas paragrahvis *isik*), kes oma päritoluriigi õigusaktide kohaselt võib tegeleda krediidihaldustegevusega, võib oma päritoluriigi pädeva järelevalveasutuse väljastatud tegevusloa alusel Eestis tegeleda krediidihaldustegevusega, asutades selleks filiaali või osutades Eestis teenuseid piiriüleselt. Isik teavitab sellest oma päritoluriigi pädeva järelevalveasutuse kaudu Finantsinspeksiooni. Finantsinspeksioonile esitatakse järgmised andmed ja dokumendid (edaspidi käesolevas paragrahvis *teave*):

- 1) kui isikule on krediidid andmise riik teada, siis krediidid andmise riik, kui see ei ole Eesti ega selle isiku päritoluriik;
- 2) asjakohasel juhul Eestis asutatud filiaali aadress;
- 3) asjakohasel juhul Eestis krediidiinkasso kasutatav ärinimi ja aadress;
- 4) Eestis toimuva krediidihalduse juhtimise eest vastutava isiku nimi;
- 5) asjakohasel juhul teave meetmete kohta, mida rakendatakse selle isiku sise-eeskirjade, juhtimiskorra ja sisekontrollisüsteemi kohandamiseks, et tagada vastavus krediidilepingus sätestatud krediidiasutuse või krediidiantaja õiguste või krediidilepingu suhtes kohaldatavatele Eesti õigusnormidele;
- 6) kinnitus, et sellel isikul on asjakohased võimalused suhtluseks eesti keeles või krediidilepingus ettenähtud keeles;
- 7) teave selle kohta, kas sellel isikul on päritoluriigis lubatud võtta vastu ja hoida krediidisaaja rahalisi vahendeid.

(2) Finantsinspeksioon teavitab selle isiku päritoluriigi pädevat järelevalveasutust käesoleva paragrahvi lõike 1 kohase teabe kättesaamisest.

(3) Isik võib alustada Eestis teenuse osutamist alates järgmisest kuupäevast olenevalt sellest, kumb on varasem:

- 1) pärast käesoleva paragrahvi lõike 2 kohase teavituse saamist oma päritoluriigi pädevalt järelevalveasutusest;
- 2) kui Finantsinspeksioon ei ole edastanud käesoleva paragrahvi lõike 2 kohast teavitust teise lepinguriigi pädevale järelevalveasutusele, siis kahe kuu möödumisel arvates lõike 1 kohase teabe esitamisest Finantsinspeksioonile.

(4) Teises lepinguriigis asutatud isik järgib Eestis filiaali asutamise korral käesoleva seaduse §-des 41, 44 ja 58–60 sätestatud üldisele organisatsiooni ülesehitusele, krediidisaaja kaebuse lahendamisele, huvide konflikti maandamisele ja vältimisele ning §-des 48–50 aruandlusele kehtestatud nõudeid.

(5) Finantsinspeksioon avalikustab teabe lepinguriigi krediidiinkasso kohta oma veebilehel vastavalt käesoleva seaduse §-s 15 sätestatud.

§ 25. Kolmandas riigis asutatud isiku tegevus Eestis

Kolmandas riigis asutatud isik ei tohi Eestis tegeleda krediidihaldustegevusega piiriüleselt ega filiaali kaudu.

4. peatükk

Osaluse omandamine krediidiinkassos

§ 26. Oluline osalus

(1) Oluline osalus käesoleva seaduse tähenduses on otsene või kaudne osalus krediidiinkasso aktsia- või osakapitalis, mis on vähemalt 20 protsenti äriühingu aktsia- või osakapitalist või hääleõigustest või mis võimaldab avaldada olulist mõju tema juhtimisele.

(2) Olulise osaluse ja kontrollitava äriühingu määramisel lähtutakse väärtpaberituru seaduse § 9 lõigetes 2 ja 3, §-s 10 ja § 72¹ lõikes 1 sätestatust.

§ 27. Olulist osalust omandavale isikule esitatavad nõuded

Krediidiinkassos võib olulise osaluse omandada, seda omada ja suurendada või krediidiinkasso üle kontrolli saavutada, seda omada ja suurendada igati (edaspidi käesolevas peatükis *isik*):

- 1) kes on laitmatu mainega ning kelle tegevus seoses omandamisega vastab krediidiinkasso kindla ja usaldusväärse juhtimise põhimõtetele, sealhulgas kelle majanduslik usaldusväärsus võimaldab tagada krediidiinkasso korrapäraselt ja usaldusväärset tegevust arvestades selle krediidiinkasso senist ja kavandatud äritegevuse laadi;
- 2) kes pärast osaluse omandamist või suurendamist valib, nimetab või määrab krediidiinkasso juhiks üksnes sellise isiku, kes vastab käesoleva seaduse §-s 37 sätestatud nõuetele;
- 3) kes tagab, et krediidiinkasso järgib käesolevas seaduses sätestatud kapitalinõudeid ja rahaliste vahendite hoidmisele ettenähtud nõudeid ning et krediidiinkasso organisatsiooni struktuur võimaldab tema üle teostada tõhusat järelevalvet ning vahetada teavet ja teha koostööd pädevate järelevalveasutustega;
- 4) kelle suhtes ei ole põhjendatud kahtlust, et omandamine on seotud rahapesu või terrorismi rahastamisega või selle katsega või et olulise osaluse omandamine suurendab selliseid riske;
- 5) kelle suhtes ei kohaldata rahvusvahelist sanktsiooni rahvusvahelise sanktsiooni seaduse tähenduses.

§ 28. Finantsinspektsiooni teavitamine osaluse omandamisest

(1) Isik, kes kavatses krediidiinkassos otsese või kaudse olulise osaluse omandada või suurendada osalust üle 20 või 50 protsenti krediidiinkasso aktsia- või osakapitalist või aktsiate või osadega esindatud hääle arvust või teha tehingu, mille tulemusel krediidiinkasso muutub tema kontrollitavaks äriühinguks (edaspidi *omandaja*), teavitab oma kavatsusest Finantsinspektsiooni ning esitab käesoleva seaduse § 29 lõikes 1 ning sama paragrahvi lõike 6 alusel kehtestatud määruses nimetatud andmed ja dokumendid.

(2) Käesolevas peatükis sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui isik omandab mõne muu sündmuse tõttu või muu tehingu tulemusel krediidiinkassos sellise osaluse, kui see suureneb üle 20 või 50 protsenti krediidiinkasso aktsia- või osakapitalist või aktsiate või osadega esindatud hääle arvust või kui krediidiinkasso muutub selle sündmuse või tehingu tõttu tema kontrollitavaks äriühinguks. Sellel juhul on isik kohustatud pärast krediidiinkasso üle kontrolli saamist või olulise osaluse omandamisest või osaluse suurenemisest teadasaamist viivitamata teavitama sellest Finantsinspektsiooni.

(3) Finantsinspektsioon teavitab osaluse omandajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 nimetatud teate või lisaandmete ja -dokumentide kättesaamisest ning menetlustähtaja võimalikust lõppkuupäevast.

§ 29. Osaluse omandamisest teavitamisel Finantsinspektsioonile esitatavad andmed

(1) Osaluse omandamisest teavitamisel esitatakse käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuete täitmise kontrollimiseks Finantsinspektsioonile järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) selle äriühingu nimi, milles olulist osalust omandatakse või suurendatakse või mis muudetakse omandaja kontrollitavaks, ja selles äriühingus omandatava osaluse suurus;
- 2) omandatava äriühingu kirjeldus, mis sisaldab muu hulgas aktsionäride nimekirja, millest nähtub igale aktsionärile kuuluvate aktsiate arv, või osanike nimekirja, millest nähtub igale osanikule kuuluva osa nominaalväärtus, ning andmeid omandaja omandatavate või talle varem kuulunud aktsiate või osade tüübi või osa suuruse ja hääle arvu kohta;
- 3) füüsilisest isikust omandaja elulookirjeldus, mis sisaldab omandaja nime, elukohta, senist haridus-, töö- ja teenistuskäiku ning isikukoodi või selle puudumise korral sünniaega ja -kohta, samuti isiku usaldusväärsus, kogemusi, kompetentsust ja laitmatut mainet kinnitavad dokumendid ning väljavõtte karistusregistrist, sealjuures ei või väljavõtte olla vanem kui kolm kuud;
- 4) juriidilisest isikust omandaja osanike või aktsionäride või liikmete nimekiri ning andmed igale aktsionärile või liikmele kuuluvate aktsiate või osa suuruse kohta ja hääle arv;
- 5) juriidilisest isikust omandaja nimetus, asukoht, registrikood, registritunnistuse kinnitatud ärakiri ja põhikirja olemasolu korral selle ärakiri;
- 6) andmed juriidilisest isikust omandaja juhtorganite liikmete kohta, mis sisaldavad neist igäihe ees- ja perekonnanime, isikukoodi või selle puudumise korral sünniaega ja -kohta ning senist haridus-, töö- ja teenistuskäiku, samuti nende isikute usaldusväärsus, kogemusi, kompetentsust ja laitmatut mainet kinnitavad dokumendid ning väljavõtte karistusregistrist, sealjuures ei või väljavõtte olla vanem kui kolm kuud;

- 7) kinnitus, et füüsilisest isikust olulise osaluse omandaja või juriidilisest isikust olulise osaluse omandaja või tema juhtorganite liikmete suhtes ei ole kehtestatud rahvusvahelist sanktsiooni;
- 8) omandaja ettevõtlustegevuse kirjeldus ning omandamisega seotud isikute majanduslike ja muude huvide kirjeldus;
- 9) kinnitus, et käesoleva seaduse § 27 punktis 2 nimetatud isiku puhul ei ole esinenud ega esine asjaolusid, mis seaduse kohaselt välistavad tema õiguse olla krediidiinkasso juht;
- 10) juriidilisest isikust omandaja kolme viimase majandusaasta aruanded, kui tegevusajalugu on nimetatud ulatuses olemas;
- 11) võimaluse korral füüsilisest isikust omandaja ja temaga seotud äriühingute finantsseisundi hindamiseks vajalikud krediidiiretingud ning avalikkusele mõeldud aruanded, juriidilisest isikust omandaja puhul tema kohta ja asjakohasel juhul tema konsolideerimisgrupi kohta väljastatud krediidiiretingud;
- 12) konsolideerimisgruppi kuuluva omandaja puhul konsolideerimisgrupi struktuuri kirjeldus koos andmetega sinna kuuluvate äriühingute osaluse suuruse kohta ja konsolideerimisgrupi kolme viimase majandusaasta aruanded ning vandeaudiitori aruanded;
- 13) füüsilisest isikust omandaja varanduslikku seisu tõendavad dokumendid kolme viimase aasta kohta;
- 14) andmed ja dokumendid nende rahaliste ja mitterahaliste vahendite päritolu kohta, mille eest kavatakse oluline osalus omandada või seda suurendada või äriühingu üle kontrolli saavutada;
- 15) osaluse omandamisega seotud asjaolud vastavalt väärtpaperituru seaduse § 9 lõigetes 2 ja 3 ning §-des 10 ja 72¹ sätestatule;
- 16) pärast osaluse omandamist omatava olulise osaluse suurus ja selle omamisega seotud asjaolud vastavalt väärtpaperituru seaduse § 9 lõigetes 2 ja 3 ning §-des 10 ja 72¹ sätestatule;
- 17) krediidiinkasso muutmise korral omandaja kontrollitavaks äriühinguks asjakohane tegevuskava ning muud kontrolli teostamisega ja kontrolliosaluse saamisega seotud asjaolud;
- 18) ülevaade krediidiinkassos seoses osaluse omandamisega rakendatavast strateegiast, kui krediidiinkasso ei muutu omandamise tulemusel omandaja kontrollitavaks äriühinguks.

(2) Välisriigi kodanik esitab käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 3 ja 6 nimetatud karistusregistri väljavõtte asemel tema päritoluriigi karistusregistri väljavõtte või pädeva kohtu- või haldusorgani väljastatud samaväärse dokumendi, mille väljastamisest ei ole möödunud rohkem kui kolm kuud.

(3) Finantsinspeksioonile esitatavad andmed ja dokumendid peavad olema koostatud eesti keeles. Finantsinspeksiooni nõusolekul võib nimetatud andmed ja dokumendid esitada muus keeles.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 3 ja 6 nimetatud andmed ja dokumendid esitatakse Finantsinspeksioonile tema juhatuse kinnitatud vormil. Finantsinspeksioon võib nõuda andmeid suuremas mahus, kui on sätestatud käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 3 ja 6.

(5) Kui käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 10 korral on viimase majandusaasta lõppemisest möödunud rohkem kui üheksa kuud, esitatakse auditeeritud vahearuanne majandusaasta esimese poolaasta kohta. Aruannetele tuleb lisada vandeaudiitori aruanne, kui selle koostamine on õigusaktiga ette nähtud.

(6) Finantsinspeksioonile esitatavate käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide sisu võib täpsustada [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#).

§ 30. Menetlus ja menetlustähtajad

(1) Finantsinspeksioon hindab omandaja vastavust käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuetele ning otsustab osaluse omandamise lubamise või keelamise 60 tööpäeva jooksul (edaspidi *menetlustähtaeg*) hindamiseks vajalike andmete ja dokumentide saamist kinnitava § 28 lõikes 3 nimetatud teate esitamisest arvates.

(2) Finantsinspeksioonil on õigus nõuda lisaandmeid ja -dokumente 50 tööpäeva jooksul alates menetlustähtaja algusest.

(3) Finantsinspeksiooni poolt käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud lisaandmete ja -dokumentide esmakordse nõude esitamise ning omandajalt nõutud lisaandmete ja -dokumentide saamise vaheliseks perioodiks menetlustähtaeg peatub, kuid peatumine ei kesta kauem kui 20 tööpäeva. Täiendavate lisaandmete ja -dokumentide nõudmise korral menetlustähtaeg ei peatu.

(4) Kui menetlemise ajal tehakse muudatusi käesoleva seaduse §-s 29 nimetatud andmetes või dokumentides, esitab omandaja viivitamata Finantsinspeksioonile sellekohased andmed ja dokumendid uuendatud kujul. Kui muudatus on oluline, võib Finantsinspeksioon lugeda menetlustähtaja alguseks sellest olulisest muudatusest teadaaamise aja. Sel juhul teatab Finantsinspeksioon omandajale uue menetlustähtaja.

(5) Kui omandaja üle ei teostata finantsjärelvalvet või omandaja üle teostab järelvalvet kolmanda riigi pädev järelvalveasutus, võib Finantsinspeksioon käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud menetlustähtaja peatamist pikendada kuni 30 tööpäevani.

(6) Finantsinspeksioon teeb olulise osaluse omandamise, suurendamise või krediidiinkasso omandaja kontrollitavaks äriühinguks muutmise hindamisel koostööd välisriigi pädeva järelevalveasutusega kui see osutub Finantsinspeksiooni hinnangul vajalikuks.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud koostöö raames konsulteerib Finantsinspeksioon teiste pädevate järelevalveasutustega. Kui käesolevas seaduses ega Finantsinspeksiooni seaduses ei ole ette nähtud teisiti, edastab Finantsinspeksioon viivitamata teisele pädevale järelevalveasutusele kõik andmed, mis on olulise osaluse omandamise, suurendamise või omandaja kontrollitavaks äriühinguks muutmise hindamisel olulised.

(8) Finantsinspeksioon võib jätta käesoleva seaduse §-s 28 nimetatud teavituse läbi vaatamata, kui teavitus või sellele lisatud dokumendid on oluliste puudustega, näiteks kui teavitus ei sisalda käesoleva seaduse § 29 lõikes 1 nimetatud andmeid.

§ 31. Osaluse omandamise tingimused

(1) Finantsinspeksioonil on õigus määrata omandajale tähtaeg, mille jooksul on omandajal õigus oluline osalus omandada, seda suurendada või muuta krediidiinkasso omandaja kontrollitavaks äriühinguks. Finantsinspeksioon võib ettenähtud tähtaega pikendada, kuid tähtaeg ei või kokku ületada 12 kuud. Omandaja on kohustatud nimetatud tähtaja jooksul teavitama olulise osaluse omandamise või suurendamise või krediidiinkasso omandaja kontrollitavaks äriühinguks muutmise tehingu tegemisest või tegemata jätmise otsusest viivitamata Finantsinspeksiooni.

(2) Olulise osaluse võib omandada, seda suurendada või krediidiinkasso omandaja kontrollitavaks äriühinguks muuta, kui Finantsinspeksioon seda oma ettekirjutusega ei keela.

§ 32. Osaluse omandamise keelamise alused ja otsus omandamise kohta

(1) Finantsinspeksioon võib oma ettekirjutusega keelata olulise osaluse omandamise, suurendamise või krediidiinkasso omandaja kontrollitavaks äriühinguks muutmise, kui:

- 1) omandaja ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;
- 2) omandaja ei ole ettenähtud tähtpäevaks Finantsinspeksioonile esitanud käesolevas seaduses sätestatud või selle alusel nõutud andmeid või dokumente;
- 3) Finantsinspeksioonile esitatud andmed või dokumendid ei vasta käesolevas seaduses ega muudes õigusaktides sätestatud nõuetele või need on ebaõiged, eksitavad või puudulikud või esitatud andmete ja dokumentide alusel ei saa kõrvaldada Finantsinspeksiooni mõistlikku kahtlust osaluse omandamise ebasobivuses ja selles, et osaluse omandamine ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;
- 4) krediidiinkasso muutuks kolmandas riigis elava või asuva isiku kontrollitavaks äriühinguks ja selle isiku üle ei teostata tema elu- või asukohariigis piisavat järelevalvet või selle kolmanda riigi pädeval järelevalveasutusel ei ole õiguslikku alust või võimalust teha Finantsinspeksiooniga koostööd;
- 5) Finantsinspeksioonil on tekkinud põhjendatud kahtlus, et omandamine toimub kolmanda isiku huvides või omandamisel hakatakse teostama kellegi teise õigusi.

(2) Finantsinspeksioon edastab omandajale otsuse olulise osaluse omandamise lubamise kohta või keelava ettekirjutuse kahe tööpäeva jooksul pärast otsuse vastuvõtmist, kuid enne menetlustähtaja lõppu. Kui omandaja üle teostab järelevalvet teise lepinguriigi pädev järelevalveasutus, tuleb otsuses muu hulgas märkida selle järelevalveasutuse hinnang olulise osaluse omandamise, suurendamise või omandaja kontrollitavaks äriühinguks muutmise kohta.

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolud ilmnevad pärast olulise osaluse omandamist või suurendamist või krediidiinkasso omandaja kontrollitavaks äriühinguks muutmist, võib Finantsinspeksioon teha ettekirjutuse, mille kohaselt loetakse osaluse omandamine või krediidiinkasso omandaja kontrollitavaks äriühinguks muutmine käesoleva seadusega vastuolus olevaks.

(4) Finantsinspeksioonil on õigus oma ettekirjutusega omandajal või isikul, kellel on krediidiinkassos oluline osalus või kelle kontrollitavaks äriühinguks krediidiinkasso on, krediidiinkassos hääleõiguse või muude kontrolli võimaldavate õiguste teostamine iga kord keelata või seda piirata, kui esinevad käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 3 nimetatud asjaolud. Finantsinspeksioon võib teha ettekirjutuse käesoleva lõike alusel lõigetes 1 ja 3 sätestatud ettekirjutuse tegemisest olenemata. Finantsinspeksioon avalikustab ettekirjutuse või selle osa oma veebilehel omandaja nõudmisel või vajaduse korral omal algatusel.

(5) Kui omandaja või isik, kellel on krediidiinkassos oluline osalus või kelle kontrollitavaks äriühinguks krediidiinkasso on, on teises lepinguriigis registreeritud krediidiasutus, fondivalitseja, investeerimisfond, investeerimisühing, kindlustusandja, makseasutus, e-rahva asutus, muu finantsjärelevalve alla kuuluv isik või eelnimetatud isikuga ühte konsolideerimisgruppi kuuluv isik, teatab Finantsinspeksioon käesoleva paragrahvi lõikes 3 või 4 nimetatud ettekirjutuse tegemisest selle lepinguriigi pädevale järelevalveasutusele.

(6) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1, 3 ja 4 nimetatud Finantsinspeksiooni ettekirjutuste järgimine on kohustuslik ka krediidiinkassole, tema aktsiaraamatu pidajale ja muule isikule, kes korraldab hääleõiguste teostamist.

§ 33. Osaluse ebaseadusliku omandamise tagajärjed

(1) Olulise osaluse omandamise või suurendamise tehingu tagajärjel ei omanda isik aktsiatega, osaga või muul moel kaasnevat hääleõigust ning osalusega esindatud hääli ei arvata üldkoosoleku või osanike koosoleku kvoorumisse, kui:

- 1) tehing on vastuolus Finantsinspektiooni varasema ettekirjutusega;
- 2) Finantsinspektioon on teinud ettekirjutuse käesoleva seaduse § 32 lõike 3 alusel;
- 3) tehingust ei ole Finantsinspektiooni käesoleva seaduse §-s 28 sätestatud korras teavitatud;
- 4) tehing on tehtud pärast käesoleva seaduse § 31 lõikes 1 või enne §-s 30 nimetatud tähtaja möödumist või enne, kui olulise osaluse omandamine oli käesoleva seaduse alusel lubatud.

(2) Niisuguse tehingu tulemusel, mille puhul esineb mõni käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu, ei teki isikul õigusi, mis muudaksid krediidiinkasso tema kontrollitavaks äriühinguks.

(3) Kui niisuguse tehingu tulemusel, mille puhul esineb mõni käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu, omandatud või suurendatud olulist osalust esindavad hääled arvati üldkoosoleku või osanike koosoleku kvoorumisse ja need mõjutasid üldkoosoleku või osanike koosoleku otsuse vastuvõtmist, on üldkoosoleku või osanike koosoleku otsus tühine. Kohus võib Finantsinspektiooni, aktsionäri, osaniku või äriühingu juhtorgani liikme avalduse alusel tuvastada üldkoosoleku või osanike koosoleku otsuse tühisuse, kui avaldus on esitatud kuue kuu jooksul üldkoosoleku või osanike koosoleku otsuse vastuvõtmisest arvates.

(4) Kui teostati tehingust, millega krediidiinkasso pidi muutuma isiku kontrollitavaks äriühinguks ja mille puhul esineb mõni käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu, tulenevaid kontrolli võimaldavaid õigusi, võib kohus Finantsinspektiooni, aktsionäri, osaniku või äriühingu juhtorgani liikme avalduse alusel tunnistada selliste õiguste teostamise kehtetuks, kui avaldus on esitatud kolme kuu jooksul õiguste teostamisest arvates.

§ 34. Olulise osaluse muutumisest teavitamine

(1) Kui isik kavatseb võõrandada aktsiaid või osa ulatuses, millega ta kaotab olulise osaluse krediidiinkassos või vähendab oma osalust alla mõne käesoleva seaduse § 28 lõikes 1 nimetatud määra või loobub kontrollist krediidiinkasso üle, teavitab ta sellest kavatsusest Finantsinspektiooni viivitamata, näidates teates ära tema omatavate, võõrandatavate ja pärast tehingut talle jäävate aktsiate arvu või osa suuruse.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui isik kaotab mõne muu sündmuse tõttu või mõne tehingu tagajärjel kontrolli krediidiinkasso üle või olulise osaluse krediidiinkassos või tema osalus väheneb alla mõne käesoleva seaduse § 28 lõikes 1 nimetatud määra. Sel juhul teavitab isik pärast olulise osaluse või kontrolli kaotamisest või osaluse vähenemisest teadasaamist viivitamata Finantsinspektiooni.

(3) Krediidiinkasso on käesoleva seaduse § 28 lõigetes 1 ja 2 ning käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud tehingutest teadasaamise korral kohustatud sellest viivitamata teavitama Finantsinspektiooni.

(4) Krediidiinkasso esitab kahe nädala jooksul pärast üldkoosoleku toimumist kuid mitte hiljem kui kuus kuud pärast majandusaasta lõppu Finantsinspektioonile andmed isikute kohta, kellel majandusaasta lõpu seisuga oli krediidiinkassos oluline osalus, näidates ära isikule kuuluva osaluse suuruse ning selle omamisega seotud asjaolud vastavalt käesoleva seaduse §-des 26 ja 28 sätestatule.

5. peatükk Krediidiinkasso juhtimine ja organisatsiooni ülesehitus

§ 35. Asukoht ja peakontor

(1) Eestis äriregistrisse kantud ja Finantsinspektioonilt tegevusloa saanud krediidiinkasso registrijärgne asukoht ning püsiva ja kestva majandustegevuse koht peavad olema Eestis.

(2) Krediidiinkasso põhikiri peab kindlaks määrama, et krediidiinkasso registrijärgne asukoht ja peakontor on Eestis.

§ 36. Nõukogu ja juhatuse liikmete arv

(1) Juhul kui krediidiinkassol on ette nähtud nõukogu, peab selles olema vähemalt kolm liiget, kui põhikiri ei näe ette suuremat liikmete arvu. Arvestades krediidiinkasso suurust, tegevuse laadi ja ulatust, võib Finantsinspektioon nõuda nõukogu olemasolu krediidiinkassos.

(2) Krediidiinkasso juhatuses peab olema vähemalt kaks liiget.

§ 37. Nõuded juhi valimisele ja määramisele

(1) Krediidiinkasso juhiks võib valida või määrata isiku, kellel on laitmatu maine.

(2) Isiku maine ei ole laitmatu, kui Finantsinspeksioon on tuvastanud asjaolud, mis seavad laitmatu maine olemasolu kahtluse alla või kinnitavad selle puudumist. Finantsinspeksioon arvestab isiku maine hindamisel muu hulgas seda, kas isik on olnud süüteoasjas süüdistatav või kahtlustatav või muul moel seotud süüteoasjaga või kas isik on toime pannud õigusvastase, pettusliku või usaldust kuritarvitava teo või on olnud seotud sellise teoga või selle uurimis- või järelevalvemenetlusega.

(3) Isiku maine ei ole laitmatu muu hulgas, kui:

- 1) ta on süüdi mõistetud esimese astme kuriteo eest või teda on karistatud varavastase, majandusalase, ametialase, avaliku usalduse vastase või isikuvastase süüteo või terrorikuriteo või selle toimepanemisele suunatud tegevuse rahastamise või toetamise eest või tarbijakrediidi väljastamisega seotud süüteo eest ja tema karistusandmed ei ole karistusregistri seaduse kohaselt karistusregistrist kustutatud;
- 2) ta tegeleb või on tegelenud liigkasuvõtmisega vastavalt krediidiandjate ja -vahendajate seaduse § 39 lõikes 4 sätestatule;
- 3) tema suhtes on kohaldatud rahvusvahelist sanktsiooni;
- 4) ta ei ole varasemas suhtluses järelevalveasutustega tegutsenud läbipaistvalt, avatult ja koostöövalmilt või ta on esitanud järelevalveasutustele valeteavet või jätnud olulise teabe esitamata;
- 5) tema suhtes on käimas maksejõuetusmenetlus või on välja kuulutatud tema pankrot, välja arvatud juhul, kui kohus on isiku vabastanud pankrotimenetluses täitmata jäänud kohustustest;
- 6) tema tegevus või tegevusetus on kaasa toonud krediidiandja, kredidivahendaja, krediidiasutuse, investeerimisühingu või muu finantsjärelevalve alla kuuluva isiku pankroti või tegevusloa kehtetuks tunnistamise finantsjärelevalve asutuse algatusel;
- 7) tema suhtes on kohus vastavalt karistusseadustiku §-s 49 sätestatule kohaldanud tegutsemiskeeldu või vastavalt §-s 49¹ sätestatule ettevõtluskeeldu, samuti juhul, kui tema suhtes on kohaldatud seaduses või kohtulahendis ettenähtud ärikeeldu või teataval erialal või ametikohal töötamise keeldu või teda on karistatud sellise keelu rikkumise eest.

(4) Väheoluliste vahejuhtumite kumulatsioon ei mõjuta isiku head mainet, välja arvatud juhul, kui selliseid vahejuhtumeid tervikuna hinnates on need olulised ja muu hulgas osutavad süsteemsetele rikkumistele.

(5) Krediidiinkasso juhtidel tervikuna peavad olema piisavad teadmised ja kogemused ettevõtja juhtimiseks pädeval ning vastutustundlikul moel.

(6) Krediidiinkasso juhiks valitaval isikul peab olema vajalikus mahu aega oma tööülesannete täitmiseks sellel ametikohal ning ta peab oma teadmiste, oskuste ja kogemuste poolest sobituma juhtorgani koosseisu.

(7) Krediidiinkasso juhiks, samuti selle emattevõtja või sellega samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu nõukogu või juhatuse liikmeks on keelatud valida või määrata isikut, kelle varasem tegevus on kaasa toonud äriühingu pankroti või sundlikvideerimise või tegevusloa kehtetuks tunnistamise või kelle suhtes kehtib ettevõtluskeeld või kelle varasem tegevus äriühingu juhina on näidanud, et ta ei ole suuteline korraldama äriühingu juhtimist nii, et äriühingu aktsionäride, osanike, liikmete, võlausaldajate ja tarbijate huvid on küllaldaselt kaitstud, või kelle varasem tegevus on näidanud, et ta muul mõjuval põhjusel ei ole sobiv äriühingut juhtima.

§ 38. Juhtide ja töötajate kohustused ning ülesanded

(1) Krediidiinkasso juhid ja töötajad tegutsevad nende puhul eeldatava ettenägelikkuse ja hoolsusega ning vastavalt nende ametikohale esitatavatele nõuetele, seades krediidiinkasso ning tema klientide ja krediidisaajate majanduslikud huvid kõrgemale oma isiklikest majanduslikest huvidest. Krediidiinkasso juhid peavad olema suutelised korraldama krediidiinkasso tegevust selliselt, et eelkõige tarbijatest krediidisaajate huvid oleksid piisavalt kaitstud.

(2) Krediidiinkasso töötajad on kohustatud osutama teenuseid õiguspäraselt, piisava asjatundlikkuse, täpsuse ja hoolikusega ning andma krediidisaajatele nõuetekohast teavet.

(3) Krediidiinkasso juhid tagavad, et krediidiinkasso organisatsiooni struktuur on läbipaistev ja selgelt määratud vastutusalaodega ning on kehtestatud riskide tuvastamise, mõõtmise, juhtimise, pideva jälgimise ja nendest teavitamise protseduurid, mis on krediidiinkasso tegevuse laadi, ulatust ning keerukuse astet arvestades piisavad ja proportsionaalsed.

(4) Krediidiinkasso juhatuse kohustatud veendumaks, et käesoleva seaduse alusel kehtestatud eeskirjad ja muud protseduurireeglid on ajakohased, hindama nende tulemuslikkust ning rakendama asjakohaseid meetmeid puuduste kõrvaldamiseks.

(5) Töötaja käesoleva seaduse tähenduses on krediidiinkasso heaks töölepingu või muu võlaõigusliku lepingu alusel tööd tegev füüsiline isik, kelle tööülesannete hulka kuuluvad krediidiinkasso nimel teenuse osutamisega seotud tegevused, sealhulgas krediidiinkasso esindamine või selle juhtimine või kontrollimine.

(6) **Valdkonna eest vastutav ministervõib** määrusega kehtestada krediidiinkasso juhtidele ja töötajatele täpsemad kohustused ning ülesanded.

§ 39. Finantsinspeksiooni teavitamine juhtidest, siseaudiitorist ja audiitorettevõtjast

(1) Krediidiinkasso juhiks valimiseks või määramiseks on vajalik isiku kirjalik nõusolek. Koos kirjaliku nõusolekuga esitab isik Finantsinspeksioonile vähemalt järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) ees- ja perekonnanimi, nime muutmise korral varasem nimi ning selle muutmise kuupäev ja põhjus, isikukood või selle puudumise korral sünniaeg, kodakondsus, elukoht, kontaktandmed, haridustee kirjeldus, töö- ja ametikohtade täielik loetelu, andmed ametiaja ja -koha kohta ning juhatuse liikme puhul tema vastutusvaldkonna kirjeldus, samuti tema mainet ja usaldusväärset ning käesoleva seaduse nõuetele vastavust kinnitavad dokumendid;
- 2) andmed äriühingute kohta, milles tema osalus on suurem kui 20 protsenti, kusjuures need andmed peavad sisaldama aktsia- või osakapitali suurust ja tegevusalade loetelu;
- 3) andmed võimalike huvide konfliktide ja isiku poolt ametiülesannete täitmisele pühendatava aja kohta;
- 4) kinnitus, et tal puuduvad käesolevas seaduses sätestatud asjaolud, mis välistavad õiguse olla krediidiinkasso juht;
- 5) väljavõte karistusregistrist, välisriigi kodaniku puhul tema päritolu- või elukohariigi karistusregistri väljavõte või pädeva kohtu- või haldusorgani väljastatud samaväärne dokument, sealjuures ei või väljavõte olla vanem kui kolm kuud.

(2) Krediidiinkasso esitab audiitorettevõtja valimise või määramise korral viivitamata Finantsinspeksioonile audiitorettevõtja ja vandeaudiitori aruande allkirjastaja nime ning kinnituse, et nende suhtes puuduvad asjaolud, mis välistavad õiguse olla krediidiinkasso audiitorettevõtja. Kinnitus tuleb esitada ka vandeaudiitori aruande allkirjastaja muutmise korral.

(3) Krediidiinkasso esitab siseaudiitori valimise või määramise korral Finantsinspeksioonile siseaudiitori nime, isikukoodi ja siseaudiitori kinnituse, et tema suhtes puuduvad asjaolud, mis välistavad õiguse olla krediidiinkasso siseaudiitor.

(4) Krediidiinkasso on kohustatud juhi, siseaudiitori ja audiitorettevõtja valimise või määramise kavatsusest, volituste pikendamisest, samuti nende tagasiastumisest või enne volituste tähtaja lõppemist tagasikutsumise algatamisest teavitama Finantsinspeksiooni vähemalt kümme päeva enne sellekohase otsuse tegemist või viivitamata pärast sellekohase avalduse saamist. Eelmises lauses nimetatud tähtaega ei kohaldata, kui eelnev teavitamine ei ole mõjuval põhjusel võimalik.

(5) Käesolevas paragrahvis nimetatud andmed esitatakse Finantsinspeksiooni kinnitatud vormil. Finantsinspeksioon võib nõuda lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud täiendavat teavet.

§ 40. Krediidiinkasso juhi tagasikutsumine, valimata jätmine ja määramata jätmine

(1) Finantsinspeksioonil on õigus ettekirjutusega nõuda krediidiinkasso juhi tagasikutsumist või valimata või määramata jätmist järgmistel juhtudel:

- 1) isik ei vasta käesolevas seaduses juhtidele kehtestatud nõuetele;
- 2) isik on seoses enda valimise või määramisega esitanud eksitavaid või tegelikkusele mittevastavaid andmeid või võltsitud dokumente;
- 3) isiku tegevus krediidiinkasso juhina on näidanud, et ta ei ole suuteline krediidiinkassot usaldusväärset ja kindlalt juhtima või korraldama krediidiinkasso juhtimist nii, et klientide ja krediidisajate huvid oleksid küllaldaselt kaitstud.

(2) Kui krediidiinkasso ei ole täielikult või tähtajaks täitnud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettekirjutust, on Finantsinspeksioonil õigus tunnistada krediidiinkasso tegevusluba kehtetuks.

§ 41. Sise-eeskirjad

(1) Krediidiinkasso juhatus kehtestab oma otsusega krediidiinkasso ning tema juhtide ja töötajate tegevust korraldavad protseduurireeglid (edaspidi *sise-eeskirjad*), mille kohaselt tagatakse krediidiinkasso tegevust reguleerivate õigusaktide ja krediidiinkasso juhtide otsuste täitmine, samuti teenuste õigus- ja korrapärane osutamine.

(2) Sise-eeskirjas määratakse juhtide ja töötajate teadmiste, oskuste ning kogemuste tase, mis on vajalik krediidiinkasso organisatsioonis konkreetsetel ameti- või töökohtadel ülesannete täitmiseks. Teadmiste ja pädevuse taseme määramisel arvestatakse ameti- või töökohtaga seotud ülesannete täitmiseks vajalikku kvalifikatsiooni ning ametialast kogemust.

(3) Sise-eeskirjades kehtestatakse asjakohane kord ja menetlused, et tagada tõhus ja usaldusväärne juhtimine, sealhulgas ülesannete lahusus, talitluspidevus ja huvide konfliktide vältimine. Juhatus teostab järelevalvet korra

ja menetluste rakendamise üle, tehes seda turu usaldusväärstust ning klientide ja krediidisajate huve toetaval viisil.

- (4) Sise-eeskirjadega määratakse muu hulgas kindlaks:
- 1) asutusesise teabe ja dokumentide liikumise kord, sealhulgas teabe esitamise ja edastamise nõuded;
  - 2) juriidilistest isikutest krediidisajate andmete ja füüsilistest isikutest krediidisajate isikuandmete töötlemise kord, mis on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 04.05.2016, lk 1–88);
  - 3) töötajate töö- või ametiülesanded, alluvussuhted, aruandlusahelad, aruannete esitamise protseduur ja õiguste delegeerimine, sätestades funktsioonide lahususe krediidiinkasso nimel kohustuste võtmisel, teenuste kajastamisel raamatupidamises ja aruannetes ning riskide hindamisel;
  - 4) juhtide sobivushindamise kord;
  - 5) huvide konfliktide maandamise ja vältimise kirjeldus ja tegevuskava ning maandamise meetmed;
  - 6) teenuse osutamise seotud tegevuste edasiandmise kord, sealhulgas nõuded krediidihaldusteenuse osutaja kvalifikatsioonile;
  - 7) registripidamise, andmekogude pidamise ja andmete käitlemise kord;
  - 8) sisemised protseduurireeglid, millega määratakse kasutatavate infotehnoloogiasüsteemide ja krediidisajaja rahaliste vahendite hoidmise süsteemide turvalisus ning nende regulaarne kontrollimine;
  - 9) sisekontrollisüsteemi toimimise kord ja riskijuhtimise reeglid ning nende rakendamise kord;
  - 10) sisemised protseduurireeglid krediidiinkasso tegevust reguleerivates õigusaktides kehtestatud kohustuste rikkumise või võimaliku rikkumise kohta teavituste vastuvõtmiseks, töötlemiseks ja edastamiseks ning tagajärgedega tegelemiseks;
  - 11) raamatupidamise sise-eeskirjad;
  - 12) filiaalide olemasolu korral tegevuse nõuetele vastavuse kontrollimise kord;
  - 13) krediidisajale teabe ja krediidilepingu mittekohase täitmise seotud hoiatuste edastamise kord;
  - 14) krediidisajaja kaebuse registreerimise ja lahendamise kord;
  - 15) tegevuspõhimõtted, mis tagavad krediidisajate kaitset ning õiglast ja hoolsat kohtlemist käsitlevate õigusnormide järgimise, sealhulgas võttes arvesse nende finantsolukorda ja asjakohasel juhul nende vajadust võlanõustaja või muu sotsiaalteenuste osutaja teenuste järele;
  - 16) järelevalve eesmärgil esitatavate aruannete koostamise ja esitamise kord, sealhulgas aruannete koosseis ja koostamise regulaarsus, vastavate ülesannete eest vastutavad töötajad, kasutatavad infosüsteemid ja sisekontrolli protseduurid esitatud teabe korrektsuse kontrollimiseks.

(5) [Valdkonna eest vastutav ministervõib](#) määrusega kehtestada sise-eeskirjadele esitatavad täpsemad nõuded.

§ 42. Sisekontrollisüsteem

(1) Krediidiinkassos peab olema loodud ja rakendatud piisav sisekontrollisüsteem, mille eesmärk on tagada krediidiinkasso tegevuse vastavus käesolevale seadusele, kehtivatele sise-eeskirjadele ning vastuvõetud otsustele krediidiinkasso kõigil juhtimis- ja tegevustasanditel.

(2) Sisekontrolli teostamiseks tuleb krediidiinkassos sise-eeskirjadega kehtestada tegevuspõhimõtted ja reeglid käesolevast seadusest tulenevate kohustuste täitmata jätmise õigusriskide ning nendega seonduvate muude riskide tuvastamiseks, maandamiseks või vältimiseks seoses klientidele teenuste osutamisega ja krediidihaldusega. Nimetatud tegevuspõhimõtted ja reeglid peavad Finantsinspektsioonil võimaldama järelevalveülesandeid efektiivselt täita.

(3) Krediidiinkasso nõukogu või selle puudumise korral osanike koosolek määrab siseaudiitori või selle funktsiooni teostamiseks isiku (edaspidi *siseaudiitor*), kellel on siseaudiitori ülesannete täitmiseks vajalikud teadmised, oskused, kogemused, haridus, kutsesobivus ja laitmatu ärialane maine. Siseaudiitorile kohaldatakse audiitortegevuse seaduses atesteeritud siseaudiitori kohta sätestatud nõudeid ja tegevuse õiguslikke aluseid. Siseaudiitor ei või täita ülesandeid, mis põhjustavad või võivad põhjustada huvide konflikti.

(4) Siseaudiitor peab tagama, et:

- 1) regulaarselt kontrollitakse krediidiinkasso ning selle juhtide ja töötajate tegevuse vastavust käesolevale seadusele ja selle alusel antud õigusaktidele, Finantsinspektsiooni ettekirjutustele, juhtorganite otsustele, sise-eeskirjadele, krediidiinkasso sõlmitud lepingutele ja heale tavale ning hinnatakse krediidiinkassos kehtestatud sise-eeskirjade ja otsuste vastavust õigusaktidele ning krediidiinkasso kohustuste täitmisel esinevate puuduste kõrvaldamiseks võetud meetmete sobivust ja tulemuslikkust;
- 2) krediidihaldusteenuse osutamise eest vastutavaid isikuid nõustatakse käesolevas seaduses sätestatud kohustuste täitmisega seotud küsimustes;
- 3) krediidiinkasso juhatusele ja nõukogu olemasolu korral nõukogule esitatakse regulaarselt käesoleva lõike punktides 1 ja 2 nimetatud kohustuste täitmisega seotud aruandeid.

(5) Krediidiinkasso tagab siseaudiitorile kõik tema ülesannete täitmiseks vajalikud töötingimused ja õigused, sealhulgas õiguse saada selgitusi ja teavet krediidiinkasso juhtidelt ja töötajatelt ning võimaluse jälgida avastatud puuduste kõrvaldamist ja tehtud ettepanekute täitmist.

(6) Siseaudiitor on kohustatud talle krediidiinkasso kohta teatavaks saanud teabe, mis osutab või võib osutada olulisele õigusrikkumisele või krediidisajaja huvide kahjustamisele, viivitamata kirjalikult edastama lisaks krediidiinkasso juhtidele, nõukogu puudumisel ka osanikele või nende esindajatele ning Finantsinspektsioonile.

§ 43. Krediidinkasso tegevuse edasiandmine

(1) Krediidinkasso võib krediidihaldustegevuse krediidihaldusteenuse osutajale edasi anda (edaspidi *tegevuse edasiandmine*) tingimusel, et ta sõlmib kirjaliku lepingu ja krediidinkasso jääb täielikult vastutavaks kõigi käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides sätestatud kohustuste täitmise eest, ning kui:

- 1) krediidinkasso ja krediidihaldusteenuse osutaja vahel sõlmitavas tegevuse edasiandmise lepingus määratakse krediidihaldusteenuse osutaja kohustus järgida õigusaktidest tulenevaid norme, sealhulgas asjakohaseid Euroopa Liidu ja välisriikide õigusaktide norme, mis on kohaldatavad krediidilepingus sätestatud krediidiasutuse või krediidiantja nõuete või krediidilepingu suhtes;
- 2) tegevuse edasiandmine ei põhjusta olukorda, kus krediidinkasso ise ei tegele enam krediidihaldustegevusega, mille jaoks on talle väljastatud tegevusluba;
- 3) tegevuse edasiandmise leping ei muuda krediidinkasso ja krediidiostaja vahelist lepingulist suhet ega krediidinkasso kohustusi krediidiostaja või krediidisaaja ees;
- 4) tegevuse edasiandmine ei muuda kehtetuks ega muuda mis tahes muid tingimusi, mille alusel krediidinkasso tegevusluba anti;
- 5) tegevuse edasiandmine ei takista krediidinkasso üle vajalikul tasemel finantsjärelevalve teostamist;
- 6) krediidinkassol säilib pärast tegevuse edasiandmist vahetu ligipääs edasiantud tegevuste kohta käivale teabele;
- 7) pärast tegevuse edasiandmise lepingu lõppemist on krediidinkassol pädevus ja ressursid tegelemaks edasiantud krediidihaldustegevusega;
- 8) tegevuse edasiandmine ei takista ega mõjuta krediidinkasso sisekontrolli kvaliteeti, usaldusväarsust ega toimimist;
- 9) tegevuse edasiandmisega ei delegeeri krediidinkasso juhtorgani liikmed oma vastutust ning tegevuse edasiandmine ei kahjusta muul viisil klientide ega krediidisaajate huve;
- 10) tegevuse edasiandmine ei takista krediidinkasso tegevust ja tema kohustuste täitmist vajalikul tasemel ega vähenda teenuse osutamise kvaliteeti;
- 11) krediidihaldusteenuse osutajal on vajalikud teadmised ja oskused ning ta on võimeline neid kohustusi täitma;
- 12) tegevuse edasiandmisel võtab krediidinkasso tarvitusele kõik meetmed, et vältida lisariske krediidinkasso tegevusele;
- 13) on täidetud muud käesolevast seadusest tulenevad nõuded.

(2) Krediidinkasso võib ka muud tegevust kui krediidihaldustegevust kolmandatele isikutele edasi anda, kuid üksnes tingimusel, et krediidinkasso jääb täielikult vastutavaks kõigi käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides sätestatud kohustuste täitmise eest.

(3) Enne tegevuse edasiandmist krediidihaldusteenuse osutajale või muudele kolmandatele isikutele teavitab krediidinkasso Finantsinspektsiooni. Asjakohasel juhul tuleb teavitada sihtriigi pädevaid järelevalveasutusi, kui on tegemist krediidiasutuse sõlmitud krediidilepinguga.

(4) Krediidinkasso säilitab käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 nimetatud tegevuse edasiandmise lepingut ja krediidihaldusteenuse osutajale antud olulisi kirjalikke juhiseid vähemalt viis aastat, kuid mitte kauem kui kümme aastat pärast tegevuse edasiandmise lepingu lõpetamist.

(5) Finantsinspektsioonil on õigus nõuda krediidinkassolt ja krediidihaldusteenuse osutajalt käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tegevuse edasiandmise lepingut ning muid käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud dokumente ja teavet.

(6) Krediidihaldusteenuse osutajal, kellele on krediidinkasso tegevus edasi antud, ei ole lubatud vastu võtta krediidisaaja rahalisi vahendeid, mis on krediidisaajale antud krediidiasutuse sõlmitud krediidilepinguga. Eelnimetatud ei kohaldata juhul, kui on tegemist teise krediidinkassoga ja talle on selline õigus antud. Juhul kui on tegemist krediidiantja sõlmitud krediidilepinguga, võib krediidihaldusteenuse osutaja võtta krediidisaaja rahalisi vahendeid vastu üksnes juhul, kui ta kannab need esimesel võimalusel edasi krediidinkassole.

(7) Finantsinspektsioonil on õigus teha ettekirjutus, millega nõutakse konkreetsele krediidihaldusteenuse osutajale või muule kolmandale isikule krediidinkassoga seotud tegevuse edasiandmise lõpetamist või kõigi krediidinkasso poolt krediidihaldusteenuse osutajatega või muude kolmandate isikutega sõlmitud tegevuste edasiandmise lepingute lõpetamist, kui:

- 1) rikutakse krediidinkasso klientide õigustatud huve või krediidisaajate õigusi või on sellise rikkumise oht või kui ohustatakse teenuse osutamise stabiilsust või usaldusväarsust;
- 2) kolmanda riigi pädeval järelevalveasutusel, kes teostab järelevalvet kolmanda riigi isiku üle, ei ole õiguslikku alust või võimalusi teha Finantsinspektsiooniga koostööd;
- 3) krediidihaldusteenuse osutaja või muu kolmas isik, kes on asutatud kolmandas riigis, ei vasta käesolevas seaduses sätestatuga vähemalt samaväärsetele nõuetele;
- 4) rikutakse käesolevas seaduses sätestatud muid tingimusi.

6. peatükk

Nõuded krediidiinkasso tegevusele

§ 44. Krediidilepingu haldamisega seotud toimiku pidamine

(1) Krediidiinkasso peab krediidilepingu haldamise eesmärgil kogutud vajalike andmete ja dokumentide kohta toimikut (edaspidi käesolevas paragrahvis *toimik*) alates hetkest, kui ta määrati viivituses olevat krediidilepingut või sellest tulenevat nõuet haldama. Kui krediidiostja ei määra enda esindajaks krediidiinkassot, peab toimikut krediidiostja. Toimikut peetakse iga krediidisaaaja kohta eraldi.

(2) Krediidiinkasso või asjakohasel juhul krediidiostja tagab kogu selle perioodi jooksul, mil nõuet hallatakse, krediidisaaaja vajalike andmete ja dokumentide olemasolu toimikus.

(3) Krediidiinkassol või asjakohasel juhul krediidiostjal on õigus saada viivituses oleva tarbijakrediidilepingu või sellest tuleneva nõude sissenõudmiseks krediidiasutuselt või krediidiandjalt tarbijakrediidi andmise, jälgimise ja hindamise kohta peetud krediidiandjate ja -vahendajate seaduse §-s 48 sätestatud krediiditoimikust neid andmeid, mis on kogutud konkreetse tarbija kohta vastutustundliku laenamise põhimõtte täitmiseks, sealhulgas krediidivõimelisuse hindamise aluseks olnud perioodil tarbija tehtud maksetehingute andmeid kujul, mis võimaldab saada ülevaate tarbija maksetehingutest tulu- ja kululiikide lõikes. Krediidiasutus või krediidiandja võib esitada täiendavaid selgitusi tarbija krediidivõimelisuse hindamise kohta. Krediidiinkasso või krediidiostja võib saadud andmeid kasutada üksnes eesmärgipäraselt ja seoses kõnealuse viivituses oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude haldamisega käesoleva seaduse § 3 lõike 2 tähenduses.

(4) Krediidiinkasso või asjakohasel juhul krediidiostja säilitab käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 3 nimetatud andmed ning dokumendid vähemalt viis aastat pärast nõude haldamise lepingu lõpetamist, kuid mitte kauem kui kümme aastat.

(5) Toimik peab andma piisava teabe krediidilepingu haldamise eest vastutavale isikule, samuti siseaudiitorile ja audiitorile ning Finantsinspeksioonile krediidilepingu haldamise ja muutmise kohta. Sellekohase järelepärimise peale on krediidiinkasso kohustatud edastama tarbijakrediidilepinguga seotud toimiku ka Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile.

§ 45. Krediidihalduslepingu sõlmimine

(1) Kui krediidiostja ise ei tegele krediidihaldustegevusega, sealhulgas võttes arvesse käesoleva seaduse § 3 lõikes 7 sätestatud, sõlmitakse krediidiostja ja krediidiinkasso, krediidiasutuse või krediidiandja vahel krediidilepingu haldamiseks leping (edaspidi *krediidihaldusleping*). Krediidihaldusleping peab sisaldama vähemalt järgmist:

- 1) krediidihaldustegevuse üksikasjalik kirjeldus, sealhulgas tähtajad ja muud olulised tingimused, millal ja mille kohaselt kantakse krediidisaaaja makstud summad üle krediidiostjale;
- 2) krediidiinkassole, krediidiasutusele või krediidiandjale makstava tasu suurus või selle arvutamise meetod;
- 3) ulatus, mis määral saab krediidiinkasso, krediidiasutus või krediidiandja esindada krediidiostjat suhtluses krediidisaaajaga;
- 4) poolte kohustus järgida krediidilepingus sätestatud krediidiasutuse või krediidiandja nõuete või krediidilepingu suhtes kohaldatavaid Euroopa Liidu ja riigisisese õiguse norme;
- 5) poolte kohustus kohelda krediidisaaajat õiglaselt ja hoolsalt;
- 6) krediidiinkasso, krediidiasutuse või krediidiandja kohustus teavitada krediidiostjat enne krediidihaldustegevuse edasiandmist krediidihaldusteenuse osutajale.

(2) Krediidiinkasso, krediidiasutus või krediidiandja säilitab vähemalt viis aastat, kuid mitte kauem kui kümme aastat pärast krediidihalduslepingu lõpetamise kuupäeva krediidihalduslepingu ja järgmised andmed:

- 1) krediidiostja ja krediidisaaajaga peetud kirjavahetus;
- 2) krediidiostjalt saadud juhised iga viivituses oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude kohta.

(3) Krediidiinkasso, krediidiasutus või krediidiandja on kohustatud Finantsinspeksioonile edastama kõik käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmed.

7. peatükk Nõuded krediidiinkasso kapitalile ja krediidisaaaja rahaliste vahendite hoidmisele

§ 46. Krediidiinkasso aktsia- ja osakapital

- (1) Krediidiinkasso aktsia- või osakapital peab olema täielikult sisse makstud.
- (2) Krediidiinkasso aktsia- või osakapital peab olema vähemalt 25 000 eurot.

§ 47. Krediidisaaja poolt maksete tegemine seoses kohustuse täitmisega ja sellega seotud rahaliste vahendite hoidmine

- (1) Krediidinkasso peab hoidma krediidisaaja kohustuste täitmiseks tasutud rahalisi vahendeid eraldi maksekontol. Krediidinkasso ei või neid rahalisi vahendeid kasutada oma majandustegevuses ka mitte juhu, kui krediidinkasso on sõlminud krediidistjaga krediidihalduslepingu, mis näeb ette nimetatud vahendite vastuvõtmist krediidisaajalt.
- (2) Krediidinkasso peab avama käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud maksekonto üksnes krediidiasutuses, mis on asutatud Eestis või teises lepinguriigis.
- (3) Krediidinkasso esitab Finantsinspeksioonile viivitamata asjakohase teabe käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud maksekontode kohta ja teavitab viivitamata Finantsinspeksiooni, kui teave muutub.
- (4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud maksekontol olevad krediidisaaja kohustuste täitmiseks tasutud rahalised vahendid ei kuulu krediidinkasso pankrotivara hulka ning neid ei saa kasutada sihtvarana võlausaldajate nõuete rahuldamiseks ega pankrotimenetluse läbiviimiseks.
- (5) Kui krediidisaaja teeb krediidinkassole makse krediidilepinguga seotud kohustuse osaliseks või täielikuks tasumiseks, esitab krediidinkasso krediidisaajale paberil või muul püsival andmekandjal tõendi või kinnituse makse tasumise kohta, millest peab olema krediidisaajale näha võlgnetava summa vähenemine.
- (6) Krediidisaajalt krediidinkassole tehtud maksed loetakse krediidistjale tasutuks olenemata sellest, kas krediidinkasso on need summad krediidistjale edastanud või mitte.

8. peatükk Raamatupidamine ja aruandlus

§ 48. Raamatupidamise korraldamine

- (1) Raamatupidamisarvestust ja aruandlust korraldatakse vastavalt käesolevas seaduses, raamatupidamise seaduses, krediidinkasso põhikirjas ja raamatupidamise sise-eeskirjas ning muudes raamatupidamisarvestusega seotud õigusaktides sätestatule.
- (2) Raamatupidamine peab tagama tõese teabe saamise krediidinkasso finantsseisundi ja majandustegevuse kohta.
- (3) Kui krediidinkassol on õigus krediidisaajalt rahalisi vahendeid vastu võtta ja neid hoida, kajastab krediidinkasso krediidisaajalt laekunud vahendeid oma bilansis kuni nende krediidistjale kandmiseni. Krediidinkasso avalikustab teabe krediidisaajalt vastu võetud, kuid krediidistjale edasi kandmata rahaliste vahendite kohta oma raamatupidamise aastaaruandes.

§ 49. Aruanded ja nende Finantsinspeksioonile esitamine

- (1) Krediidinkasso esitab Finantsinspeksioonile üldkoosoleku kinnitatud majandusaasta aruande koos vandeaudiitori aruandega kahe nädala jooksul pärast aktsionäride või osanike üldkoosoleku toimumist, kuid mitte hiljem kui kuus kuud pärast majandusaasta lõppu. Kui krediidinkasso on nimetatud aruanded avalikustanud oma veebilehel või esitanud need äriregistrile kuue kuu jooksul pärast majandusaasta lõppu, ei pea ta neid Finantsinspeksioonile esitama.
- (2) Krediidinkasso ja teise lepinguriigi krediidinkasso Eesti filiaal esitab Finantsinspeksioonile käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud aruanded käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides sätestatud korras.
- (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud regulaarsete aruannete periood on kvartal ja aruanded tuleb esitada Finantsinspeksioonile ühe kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu, kui käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides ei ole ette nähtud teisiti. Kui aruande esitamise viimane kuupäev on puhkepäev, esitatakse regulaarne aruanne hiljemalt puhkepäevale järgneval esimesel tööpäeval.
- (4) Finantsinspeksioonil on lisaks käesolevas paragrahvis sätestatule õigus nõuda ühekordselt või regulaarselt esitatavaid aruandeid ja andmeid, kui need on vajalikud järelevalve teostamiseks käesolevas seaduses sätestatud ulatuses.
- (5) Finantsinspeksioonile esitatud aruannete põhjal võib Finantsinspeksioon või krediidinkasso esitada andmeid Rahandusministeeriumile Vabariigi Valitsuse seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks ja Eesti Pangale seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks.

(6) Finantsinspeksioonile esitatavate krediidiinkasso, välisriigi krediidiinkasso filiaali ja Eestis piiriülevalt teenuseid osutava krediidiinkasso aruannete vormid, koostamise meetodika ja esitamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav ministermäärusega](#).

§ 50. Finantsinspeksioonile esitatud aruannete kontroll, puuduste kõrvaldamine ja algandmete säilitamine

(1) Finantsinspeksioon kontrollib käesoleva seaduse § 49 lõigetes 2–4 nimetatud järelevalvelise aruande vastavust nõuetele esimesel võimalusel pärast aruande laekumist.

(2) Kui Finantsinspeksioon tuvastab järelevalvelises aruandes puudusi, teavitab ta sellest aruande esitajat.

(3) Järelevalvelise aruande esitaja on kohustatud käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud juhul puudused kõrvaldama ja esitama Finantsinspeksioonile parandatud aruande ilma põhjendamatu viivitusega. Parandatud aruanne tuleb Finantsinspeksioonile esitada ka juhul, kui aruande esitaja ise tuvastab varem esitatud andmetes vea või kui auditeeritud andmed erinevad varem esitatud auditeerimata andmetest.

(4) Järelevalvelise aruande koostamisel kasutatud algandmete allikaks olevaid dokumente on aruande esitaja kohustatud säilitama viis aastat. Nimetatud tähtaeg ei piira krediidiinkasso õigust säilitada andmeid ja dokumente pikema aja jooksul, kui nende töötlemiseks on krediidiinkassol muu õiguslik alus.

§ 51. Audiitorkontroll

(1) Krediidiinkasso raamatupidamise aastaaruanne peab olema auditeeritud.

(2) Krediidiinkasso audiitorettevõtjaks võib nimetada audiitortegevuse seaduse § 7 lõikes 2 nimetatud ning piisavate teadmiste ja kogemustega usaldusväärse isiku.

(3) Krediidiinkasso asukohajärgne kohus määrab Finantsinspeksiooni avalduse alusel audiitorettevõtja, kui:

- 1) üldkoosolek ei ole audiitorettevõtjat nimetanud;
- 2) üldkoosoleku nimetatud audiitorettevõtja loobub audiitorkontrolli tegemisest;
- 3) audiitorettevõtja on kaotanud Finantsinspeksiooni arvamuse kohaselt usalduse.

(4) Finantsinspeksiooni määratud audiitorettevõtja volitused kestavad, kuni üldkoosolek või osanike koosolek nimetab uue audiitorettevõtja.

§ 52. Audiitorettevõtja teavitamiskohustus

(1) Audiitorettevõtja on kohustatud Finantsinspeksiooni viivitamata kirjalikult teavitama krediidiinkasso auditeerimise käigus talle teatavaks saanud asjaoludest, mille tagajärjeks on või võib olla:

- 1) krediidiinkasso tegevust reguleerivate õigusaktide nõuete oluline rikkumine;
- 2) krediidiinkasso edasise tegevuse katkemise oht;
- 3) muudetud vandeaudiitori aruanne raamatupidamise aastaaruande kohta;
- 4) olukord, mille tõttu krediidiinkasso ei ole võimeline täitma oma kohustusi või oht sellise olukorra tekkeks;
- 5) krediidiinkasso juhi või töötaja tegudest tulenev oluline varaline kahju krediidiinkassole või krediidisajale.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt Finantsinspeksioonile andmete edastamisega ei rikuta audiitortegevuse seaduses ettenähtud kutsesaladuse hoidmise kohustust ega lepinguga audiitorettevõtjale pandud konfidentsiaalsusnõuet.

9. peatükk **Ümberkujundamine, ühinemine,** **jagunemine, lõpetamine ja pankrot**

§ 53. Ümberkujundamine

Krediidiinkasso ümberkujundamine on lubatud üksnes osäühingust aktsiaseltsiks.

§ 54. Ühinemine

(1) Krediidiinkasso ühinemine toimub äriseadustikus sätestatud korras, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

(2) Kui krediidiinkasso on ühendav ühing ja ta jätkab oma tegevust krediidiinkassona, teavitab ta viivitamata pärast tema ühinemise kandmist äriregistrisse Finantsinspeksiooni ja esitab teabe muutunud andmete kohta vastavalt käesoleva seaduse §-s 16 sätestatule.

(3) Krediidiinkasso ühinemise korral teise äriühinguga vastavalt äriseadustiku § 391 lõikes 1 sätestatule või uue äriühingu asutamise teel vastavalt sama paragrahvi lõikes 2 sätestatule krediidiinkasso tegevusluba üle ei anta.

(4) Kui krediidiinkasso ühineb uue äriühingu asutamise teel või teise ühendava äriühinguga, kellel ei ole tegevusluba krediidiinkassona tegutsemiseks, peab ta tegutsemiseks taotlema tegevusloa vastavalt käesoleva seaduse §-des 7–9 sätestatud enne ühinemise äriregistrisse kandmist.

(5) Enne ühinemisotsuse tegemist tuleb Finantsinspeksioonile esitada kinnitus ning tõendid ja dokumendid selle kohta, millised kliendilepingud on lõpetatud või nõuded loovutatud teisele krediidiinkassole, kellel on asjakohane tegevusluba.

§ 55. Jagunemine

(1) Krediidiinkasso jagunemine toimub äriseadustikus sätestatud korras, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

(2) Krediidiinkasso jagunemise korral eraldumise teel vastavalt äriseadustiku § 434 lõikes 4 sätestatud tegevusluba eralduvale äriühingule üle ei anta. Kui eraldumise teel jagunemise korral jätkab jagunev krediidiinkasso oma tegevust krediidiinkassona, teavitab ta viivitamata pärast tema jagunemise äriregistrisse kandmist Finantsinspeksiooni ja esitab teabe muutunud andmete kohta vastavalt käesoleva seaduse §-s 16 sätestatud.

(3) Krediidiinkasso jagunemise korral jaotumise teel vastavalt äriseadustiku § 434 lõikes 2 sätestatud krediidiinkasso tegevusluba üle ei anta ja selle kehtivus lõpeb.

(4) Jagunemise korral krediidiinkasso vara üleandmisel omandavale äriühingule, kes ei ole krediidiinkasso, taotleb omandav äriühing krediidiinkassona tegutsemiseks tegevusloa vastavalt käesoleva seaduse §-des 7–9 sätestatud enne jagunemise äriregistrisse kandmist.

(5) Enne jagunemisotsuse tegemist esitab krediidiinkasso Finantsinspeksioonile kinnituse ning tõendid ja dokumendid selle kohta, millised kliendilepingud on lõpetatud või loovutatud teisele krediidiinkassole, kellel on vastav tegevusluba.

§ 56. Lõpetamine

(1) Krediidiinkasso lõpetatakse äriseadustikus sätestatud korras, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

(2) Krediidiinkasso lõpetamine võib toimuda üksnes Finantsinspeksiooni loal.

(3) Krediidiinkasso lõpetamise loa saamiseks esitab krediidiinkasso Finantsinspeksioonile avalduse, millele lisatakse järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) krediidiinkasso üldkoosoleku või osanike koosoleku otsus lõpetamise kohta, millest peab muu hulgas näha olema ka Finantsinspeksioonilt lõpetamise loa taotlemise otsus;
- 2) krediidiinkasso hinnang lõpetamise mõju kohta oma klientide ja krediidisajajate huvidele;
- 3) kinnitus ning seda tõendavad tõendid ja dokumendid, et kõik kliendisuhed ja kliendilepingud on lõpetatud või loovutatud teisele krediidiinkassole;
- 4) krediidiinkasso regulaarne aruanne perioodi kohta viimasest regulaarse aruande esitamisest kuni käesoleva lõike punktis 1 nimetatud otsuse tegemiseni.

(4) Krediidiinkasso lõpetamise loa taotluse menetlemisele, esitatud andmete kontrollimisele ja selle kontrollimisele, kas krediidiinkasso lõpetamine vastab tema klientide ja krediidisajajate huvidele, kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 9 sätestatud.

(5) Otsuse krediidiinkasso lõpetamise loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon kolme kuu jooksul pärast kõigi nõuetekohaste andmete ja dokumentide esitamist.

(6) Finantsinspeksioon võib keelduda krediidiinkasso lõpetamise loa andmisest, kui krediidiinkasso lõpetamine on vastuolus tema klientide või krediidisajajate huvidega.

(7) Otsuse krediidiinkasso lõpetamise loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon viivitamata krediidiinkassole teatavaks.

(8) Krediidiinkasso võib sundlõpetada Finantsinspeksiooni avalduse alusel kohtumäärusega, kui Finantsinspeksioon on krediidiinkassole antud tegevusloa käesoleva seaduse § 13 alusel kehtetuks tunnistanud.

(9) Kohtule tuleb koos avaldusega esitada tõendid käesoleva seaduse §-s 13 sätestatud asjaolude kohta.

(10) Krediidiinkasso sundlõpetamise otsustab kohus kolme tööpäeva jooksul sellekohase avalduse esitamisest arvates.

(11) Sundlõpetamise määrus kuulub viivitamata täitmisele ning kaebuse esitamine ja menetlemine ei peata likvideerijate tegevust.

(12) Käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud juhul äriseadustiku § 203 lõikes 3 või § 366 lõikes 3 sätestatud ei rakendata.

§ 57. Pankrot

(1) Krediidinkasso suhtes võivad pankrotiavalduse esitada:

- 1) Finantsinspeksioon;
- 2) likvideerijad;
- 3) võlausaldajad;
- 4) krediidinkasso ise.

(2) Tegutsev krediidinkasso teavitab viivitamata Finantsinspeksiooni, kui pankrotiavalduse on esitanud käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2–4 nimetatud isik.

(3) Juhul kui krediidinkasso hoiab krediidisaajate rahalisi vahendeid, võib ta võlgnikuna pankrotiavalduse esitada üksnes Finantsinspeksiooni kirjalikul nõusolekul.

10. peatükk Krediidisaaja teavitamine ja kaebuste esitamine

§ 58. Suhtlus krediidisaajaga

Krediidinkasso ja krediidiostaja peavad suhtluses krediidisaajaga:

- 1) tegutsema heas usus, õiglaselt ja professionaalselt;
- 2) andma krediidisaajale selget, tõest ja ajakohast teavet;
- 3) austama ja kaitsma krediidisaajate isikuandmeid ning eraelu puutumatus;
- 4) suhtlema krediidisaajaga viisil, mis ei kujuta endast ahistamist, sundi ega lubamatut mõjutamist.

§ 59. Teabe andmine krediidisaajale

(1) Krediidiostaja esitab krediidisaajale pärast viivitus oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude omandamist paberil või muul püsival andmekandjal teate, mis sisaldab vähemalt järgmist teavet:

- 1) teavitus viivitus oleva krediidilepingu omandamise kohta, sealhulgas lepingu loovutamise kuupäev;
- 2) krediidiostaja nimi, registrikood ja kontaktandmed;
- 3) asjakohasel juhul krediidinkasso või krediidihaldajana tegutseva krediidiasutuse või krediidiantja nimi, registrikood ja kontaktandmed;
- 4) asjakohasel juhul teave krediidinkasso tegevusloa kohta;
- 5) asjakohasel juhul krediidihaldusteenuse osutaja, kellele krediidinkasso on tegevuse edasi andnud, ärinimi, registrikood ja kontaktandmed;
- 6) krediidiostaja või asjakohasel juhul krediidinkasso või krediidiasutuse, krediidiantja või krediidihaldusteenuse osutaja, kellele krediidinkasso on tegevuse edasi andnud, juures olev selgelt eristuv kontaktpunkt või kontaktandmed, mille kaudu krediidisaaja teavet saab;
- 7) teave teate esitamise ajal tasumisele kuuluva summa kohta koos täpsustusega, mis kuulub tasumisele põhiosa, intresside, teenustasude ja muude ettenähtud tasudena, ning asjakohasel juhul nõude aluseks olevate dokumentide koopiad, kui krediidisaaja neid nõuab;
- 8) kinnitus selle kohta, et kohaldub Eesti ja asjakohane Euroopa Liidu õigus, eelkõige mis puudutab tarbijakrediidilepingute täitmist, tarbijakaitset ja krediidisaaja õigusi ning samuti krediidihaldustegevust läbi viivate isikute enda rikkumise korral rakenduvat vastutust, sealhulgas kriminaalõigust;
- 9) teave pädevate asutuste kohta, sealhulgas nende kontaktandmed ja aadress, kuhu on krediidisaajal võimalik esitada kaebus.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe võib täies ulatuses või osaliselt ja kokkuleppel krediidiosstjaga esitada ka tema esindajaks määratud krediidinkasso või tema esindajaks määratud krediidiasutus või krediidiantja.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teade koos teabega tuleb esitada eesti keeles või lepingus kokku lepitud keeles. Teate esitamise eest ei või nõuda tasu.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teade koos teabega esitatakse alati enne krediidinkasso või krediidiosstja poolt esimese rahalise kohustuse sissenõudmist. Krediidisaajal on õigus igal ajal nõuda käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe esitamist.

(5) Pärast käesoleva paragrahvi lõike 1 kohase teate esitamist esitab krediidiosstja või asjakohasel juhul tema esindajaks määratud krediidinkasso, krediidiasutus või krediidiantja kogu hilisemas teabevahetuses krediidisaajaga käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 6 kohase teabe. Käesoleva lõike esimest lauset ei kohaldata, kui tegemist on esimese teabevahetusega pärast uue krediidinkasso nimetamist. Sel juhul esitatakse krediidisaajale käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 3 ja 4 nimetatud teave.

§ 60. Krediidisaaja kaebuse registreerimine ja lahendamine

- (1) Krediidinkasso kehtestab sise-eeskirjaga krediidisaaja kaebuse registreerimise ja lahendamise korra, mis näeb ette toimiva ja läbipaistva menetluse esitatud kaebuste kiireks lahendamiseks.
- (2) Krediidisaaja esitatud kaebuste registreerimise ja lahendamise eest on krediidinkassol keelatud võtta tasu. Kokkulepe, millega seotakse kaebuse lahendamise eest tasu maksmine, on tühine.
- (3) Krediidinkasso lähtub kaebuste lahendamisel Finantsinspektsiooni kehtestatud korrast vastavalt käesoleva seaduse § 67 lõikes 4 sätestatule.
- (4) Krediidinkasso registreerib kõik saadud kaebused ning säilitab teavet esitatud kaebuste, nendega tegelemiseks võetud meetmete ja nende lahendamise tulemuste kohta kooskõlas käesoleva seaduse § 41 lõike 4 punktis 14 nimetatud korraga.
- (5) Krediidinkasso on kohustatud krediidisaaja esitatud kaebusele vastama kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis ja teavitama krediidisaajat kaebuse võimalikust lahendusest mõistliku aja jooksul, kuid tarbijast krediidisaajat hiljemalt 15 päeva ja juriidilisest isikust krediidisaajat hiljemalt 30 päeva pärast kaebuse saamist. Muu hulgas on krediidinkasso kohustatud põhjendama, kui ta ei pea krediidisaaja kaebust põhjendatuks või keeldub kaebust rahuldama või nõustub kaebuse osalise rahuldamisega.
- (6) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud tähtaja jooksul ei ole krediidinkassost mitteoleneval põhjusel võimalik kaebusele vastata või kaebuse lahendamiseks kõiki vajalikke toiminguid teha, põhjendab krediidinkasso krediidisaajale sellist viivitamist ja määrab vajalike toimingute lõpetamise eeldatava mõistliku tähtaja, mis kokku ei või olla pikem kui 49 päeva esmase kaebuse esitamisest arvates.
- (7) [Valdkonna eest vastutav ministervõib](#) määrusega kehtestada täpsemad nõuded kaebuste käsitlemisele ja kaebuse esitamise standardsele dokumendipõhjale.

11. peatükk

Krediidistjate muud õigused ja kohustused

§ 61. Krediidistja õigus saada teavet krediidiasutuselt

Krediidistjal on õigus lepingueelsete läbirääkimiste käigus saada krediidiasutuselt teavet viivituses oleva krediidilepingu, sellest tulenevate krediidiasutuse nõuete ja asjakohasel juhul tagatise kohta, et hinnata viivituses oleva krediidilepingu sissenõudmise tõenäosust.

§ 62. Kolmanda riigi krediidistja kohustus määrata esindaja lepinguriigis

- (1) Kolmanda riigi krediidistja määrab kirjalikult esindaja (edaspidi *määratud esindaja*), kelle alaline elukoht või registrijärgne asukoht on lepinguriigis.
- (2) Finantsinspektsioon võib teha päringuid määratud esindajale käesoleva seaduse järgimisega seotud küsimustes. Määratud esindaja vastutab täielikult käesolevast seadusest ja muudest asjakohastest õigusaktidest krediidistjale tulenevate kohustuste täitmise eest. Käesoleva seaduse § 3 lõikes 1 nimetatud krediidinkassot, krediidiasutust või krediidiantjat käsitatakse asjakohasel juhul käesoleva seaduse tähenduses määratud esindajana.

§ 63. Finantsinspektsiooni teavitamine krediidihaldusega tegelevatest isikutest

- (1) Kui krediidistja või asjakohasel juhul tema määratud esindaja nimetab krediidinkasso, krediidiasutuse või krediidiantja tegelema krediidihaldusega, teatab krediidistja või tema määratud esindaja Finantsinspektsioonile selle isiku ärinime ja aadressi hiljemalt krediidihaldustegevusega alustamise kuupäeval.
- (2) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud krediidihaldusega tegelev isik muutub, teavitab krediidistja või asjakohasel juhul tema määratud esindaja Finantsinspektsiooni muudatusest hiljemalt muudatuse kuupäeval ja esitab uue krediidihaldusega tegeleva isiku ärinime ja aadressi.
- (3) Kui tegemist on krediidiasutuse viivituses oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõudega, edastab Finantsinspektsioon asjakohasel juhul käesoleva paragrahvi lõigete 1 ja 2 kohase teabe sihtriigi pädevale järelevalveasutusele, selle lepinguriigi pädevatele järelevalveasutustele, kus krediit anti, ja uue krediidinkasso päritoluriigi pädevatele järelevalveasutustele.
- (4) Krediidistjal ei ole lubatud kaasata füüsilisi isikuid viivituses olevat krediidilepingut ega sellest tulenevat nõuet haldama.

§ 64. Finantsinspektsiooni teavitamine viivituses oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude loovutamises

(1) Krediidiostaja, kes omakorda loovutab viivituses oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude, või asjakohasel juhul tema määratud esindaja esitab Finantsinspektsioonile järgmise teabe:

- 1) uue krediidiostaja või asjakohasel juhul tema määratud esindaja juriidilise isiku tunnuse või selle puudumise korral krediidiostaja või tema määratud esindaja juhatuse liikmete ja olulist osalust omavate isikute nimed ja andmed ning krediidiostaja ja tema määratud esindaja aadressi;
- 2) loovutatud viivituses olevatest krediidilepingutest tulenevate nõuete või krediidilepingute koondjäägi, samuti nende nõuete või krediidilepingute arvu ja iga krediididi suuruse.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud teave peab muu hulgas eristama loovutatud tarbijakrediidilepinguid ja tarbijakrediidilepingutest tulenevaid nõudeid ning asjakohasel juhul sisaldama teavet tarbijakrediidilepingute tagatiseks olevate varade liikide kohta.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe aruandeperiood on poolaasta. Teave esitatakse ühe kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu. Kui teabe esitamise viimane kuupäev on puhkepäev, esitatakse teave hiljemalt puhkepäevale järgneval esimesel tööpäeval. Finantsinspektsioon võib nõuda krediidiosstjalt või asjakohasel juhul tema määratud esindajalt eelnimetatud teabe esitamist sagedamini, muu hulgas põhjusel, et paremini jälgida suurt hulka krediidilepingute või nendest tulenevate nõuete loovutamisi, mis võivad aset leida kriisi ajal.

(4) Kui krediidiostaja loovutab krediidiasutuse viivituses oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude teise lepinguriigi krediidiosstjale, edastab Finantsinspektsioon käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe uue krediidiostaja pädevatele järelevalveasutustele ja asjakohasel juhul selle lepinguriigi pädevale järelevalveasutusele, kus krediit väljastati. Sel juhul kohaldatakse teabe edastamisele käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud.

(5) Käesolevas paragrahvis sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui krediidiostaja loovutab viivituses oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude algsele krediidiosstjale, krediidiasutusele või krediidiantjale tagasi.

(6) [Valdkonna eest vastutav ministerv](#) võib määrusega kehtestada täpsema korra ja vormid krediidiosstjalt või tema määratud esindajalt Finantsinspektsioonile esitatava teabe kohta.

§ 65. Krediidiostaja nimel kohustuste täitmine

Kui krediidiostaja on nimetanud krediidihaldusega tegelema krediidinkasso, krediidiasutuse või krediidiantja või muu määratud esindaja, siis täidab käesoleva seaduse §-dest 63 ja 64 tulenevaid kohustusi eelnimetatud krediidinkasso, krediidiasutus või krediidiantja või tema muu määratud esindaja.

12. peatükk

Järelevalve

§ 66. Järelevalve eesmärk

(1) Käesolevas seaduses ettenähtud järelevalve eesmärk on tagada krediidinkasso asutamise, tema tegevuse ja teenuste osutamise ning lõpetamise vastavus käesolevale seadusele ja teistele õigusaktidele, mis puudutavad eelkõige krediidinkasso klientide ja krediidisaajate huvide ja õiguste kaitset.

(2) Finantsinspektsioon teostab krediidihaldusteenuse osutaja, krediidiostaja ja krediidiostaja käesoleva seaduse §-s 62 nimetatud määratud esindaja puhul järelevalvet vaid teabe andmise üle.

§ 67. Järelevalve alused ja ülesanded

(1) Finantsinspektsioon teostab järelevalvet käesolevas seaduses, Finantsinspektsiooni seaduses ning nende alusel antud õigusaktides sätestatud alustel ja korras.

(2) Finantsinspektsiooni järelevalvetegevus hõlmab:

- 1) kõiki krediidinkassosid, kes on asutatud Eestis, samuti nende juhte, töötajaid ja audiitorit;
- 2) Eesti krediidinkasso välisriikides registreeritud filiaale, kui nende üle ei teosta järelevalvet välisriigi pädev järelevalveasutus või kui selle riigi pädeva järelevalveasutusega on sõlmitud asjakohane kokkulepe;
- 3) isikuid, kellel on krediidinkassos oluline osalus;
- 4) välisriigis krediidihaldusega tegelevaid isikuid, kes osutavad teenust Eesti filiaali kaudu või piiriüleselt;
- 5) krediidiosstjaid ja nende määratud esindajaid käesolevas seaduses ettenähtud kohustuste täitmise ulatuses;
- 6) krediidihaldusteenuse osutajaid vastavalt käesoleva seaduse §-s 43 sätestatule.

(3) Järelevalve teostamiseks Finantsinspektsioon:

- 1) otsustab käesolevas seaduses sätestatud lubade andmise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise;
- 2) kontrollib osaluste omandamise, suurendamise ja vähendamise ning äriühingu üle kontrolli saavutamiseiga seonduvat;

- 3) annab käesolevas seaduses sätestatud juhtudel loa või nõusoleku või teostab käesolevas seaduses sätestatud registreerimisi ja kooskõlastamisi;
- 4) jälgib aruandeid ja muid dokumente, kontrollides ka kohapeal krediidiinkasso tegevuse vastavust seadustele;
- 5) teeb vastavalt vajadusele täitmiseks kohustuslikke ettekirjutusi ja annab korraldusi;
- 6) täidab muid käesolevast seadusest ja selle alusel antud õigusaktidest tulenevaid ülesandeid.

(4) Finantsinspeksioon koostab ja avalikustab täpsema kaebuste lahendamise korra, mille alusel lahendatakse krediidisaja kaebust vastavalt käesoleva seaduse §-s 60 sätestatule.

(5) Finantsinspeksioon võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks rakendada seaduses sätestatud meetmeid, sealhulgas anda haldusakte, teha toiminguid ning rakendada korrakaitse seaduse §-s 31 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid.

(6) Finantsinspeksioon võib avalikustada väärteoasjas tehtud lahendi, haldusakti või -lepingu oma veebilehel vastavalt Finantsinspeksiooni seaduse § 54 lõikes 5 sätestatule.

§ 68. Järelevalve välisriigis filiaali asutanud krediidiinkasso ja piiriüleselt teenuseid osutava krediidiinkasso üle

(1) Kui krediidiinkasso, kelle filiaal on asutatud välisriigis või kes osutab välisriigis teenuseid piiriüleselt, rikub välisriigis krediidihaldustegevusele ettenähtud nõudeid ning välisriigi pädev järelevalveasutus teavitab sellest Finantsinspeksiooni ja esitab tõendid, rakendab Finantsinspeksioon välisriigi pädeva järelevalveasutuse ettepanekul meetmeid rikkumise lõpetamiseks.

(2) Finantsinspeksioon teeb krediidiinkassole tema suhtes rakendatud meetme üksikasjad või meetme võtmata jätmist põhjendava otsuse teatavaks teavituse esitanud välisriigi pädevale järelevalveasutusele kahe kuu jooksul pärast käesoleva paragrahvi lõike 1 kohase teavituse saamist. Pärast menetluse algatamist teavitab Finantsinspeksioon menetluse seisust välisriigi pädevat järelevalveasutust korrapäraselt. Asjakohasel juhul teavitab Finantsinspeksioon krediidiinkasso suhtes rakendatavast meetmest ka selle lepinguriigi pädevaid järelevalveasutusi, kus krediit anti, kui see riik ei ole krediidiinkasso sihtriik ega Eesti.

(3) Krediidiinkasso filiaal või krediidiinkasso, kes osutab teenuseid piiriüleselt, esitab välisriigi pädeva järelevalveasutuse nõudmisel teabe, mis on vajalik järelevalve teostamiseks filiaali või krediidiinkasso tegevuse üle selles riigis.

(4) Finantsinspeksioon võib küsida käesolevast seadusest tulenevate ülesannete ja kohustuste täitmisel sihtriigi pädevatelt järelevalveasutustelt abi kohapealse kontrolli tegemiseks krediidiinkassos, kelle filiaal on asutatud välisriigis, või krediidihaldusteenuse osutaja juures, kellele krediidiinkasso on tegevuse edasi andnud. Filiaali või krediidihaldusteenuse osutaja kohapealset kontrolli tehakse kooskõlas selle riigi õigusnormidega, kus kontroll toimub.

(5) Juhul kui Finantsinspeksioon on teinud tegevusloa kehtetuks tunnistamise otsuse käesoleva seaduse § 13 alusel, teeb ta otsuse teatavaks selle välisriigi pädevale järelevalveasutusele, kus krediidiinkasso osutab teenuseid piiriüleselt või kus on krediidiinkasso filiaal asutatud.

§ 69. Järelevalve teise lepinguriigi isiku Eestis registreeritud filiaali ja Eestis piiriüleselt teenuseid osutava isiku üle

(1) Finantsinspeksioon võib nõuda teises lepinguriigis asutatud isikult, kelle filiaal on registreeritud Eestis või kes osutab Eestis piiriüleselt teenuseid, lisaandmeid ja -dokumente, mis on vajalikud tema üle järelevalve teostamiseks käesolevas seaduses sätestatud ulatuses, samuti andmeid, mis on vajalikud statistika kogumise eesmärgil, kuid mitte suuremas mahus, kui seda saab nõuda Eestis asutatud krediidiinkassolt.

(2) Isik, kelle filiaal on registreeritud Eestis või kes osutab Eestis piiriüleselt teenuseid ja kelle tegevusloa on teise lepinguriigi pädev järelevalveasutus peatanud või kehtetuks tunnistanud, ei või Eestis tegutseda ega teenuseid osutada.

(3) Finantsinspeksioonil on õigus ettekirjutusega nõuda teises lepinguriigis asutatud isikult, kelle filiaal on registreeritud Eestis või kes osutab Eestis piiriüleselt teenuseid, käesolevas seaduses sätestatud kohustuste täitmist või täitmise takistuste kõrvaldamist seoses teises lepinguriigis asutatud isiku või tema filiaali poolt Eesti territooriumi piires või Eestis elavatele või asuvatele isikutele osutatud teenusega.

(4) Kui teise lepinguriigi isik või tema Eestis registreeritud filiaal rikub käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktis sätestatud nõudeid, võib Finantsinspeksioon rakendada käesolevas seaduses sätestatud meetmeid rikkumise lõpetamiseks, muu hulgas keelata teenuse osutamise.

(5) Finantsinspeksioon teavitab rakendatud meetmetest teises lepinguriigis asutatud isiku päritoluriigi pädevat järelevalveasutust. Erandjuhtudel võib Finantsinspeksioon klientide või avaliku huvi kaitseks rakendada

teise lepinguriigi isiku suhtes käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides ning Finantsinspektsiooni seaduses sätestatud meetmeid ilma nendest eelnevalt teise lepinguriigi pädevat järelevalveasutust teavitamata.

(6) Finantsinspektsioonil on õigus otsustada igal üksikjuhul kõige asjakohasema meetme üle, mis võetakse päritoluriigi pädeva järelevalveasutuse abitaotluse rahuldamiseks.

(7) Kui Finantsinspektsioon otsustab teha kohapealset kontrolli teises lepinguriigis asutatud isiku päritoluriigi pädeva järelevalveasutuse nimel, teeb Finantsinspektsioon kontrolli tulemused viivitamata teatavaks päritoluriigi pädevale järelevalveasutusele.

(8) Finantsinspektsioon võib omal algatusel kontrollida ja uurida teises lepinguriigis asutatud isiku tegevust Eestis. Finantsinspektsioon teeb kontrollide ja uurimiste tulemused teatavaks isiku päritoluriigi pädevale järelevalveasutusele.

(9) Kui Finantsinspektsioonil on tõendeid, et vastavalt käesoleva seaduse §-s 24 sätestatudle piiriüleselt tegutsev isik rikub õigusnorme, edastab Finantsinspektsioon tõendid päritoluriigi pädevale järelevalveasutusele ja palub rakendada asjakohaseid meetmeid. Käesoleva lõike esimeses lauses sätestatu ei piira Finantsinspektsiooni järelevalve-, uurimis- ja karistuste määramise volitusi.

(10) Kui teises riigis asutatud isik õigusnorme jätkuvalt rikub, on Finantsinspektsioonil pärast käesoleva paragrahvi lõike 9 kohast päritoluriigi pädeva järelevalveasutuse teavitamist õigus määrata asjakohaseid karistusi või rakendada muid meetmeid, et tagada käesoleva seaduse järgimine, kui:

1) õigusnorme rikkuv isik ei ole võtnud mõistliku aja jooksul tarvitusele piisavaid ja mõjusaid abinõusid rikkumise kõrvaldamiseks või

2) kui krediitisaajate kollektiivsete huvidega seotud ohule reageerimiseks on kiireloomulisel juhul vaja viivitamata tegutseda.

(11) Finantsinspektsioon võib määrata käesoleva paragrahvi lõikes 10 nimetatud karistusi ja rakendada meetmeid, olenemata päritoluriigi pädevate järelevalveasutuste juba määratud karistustest ja rakendatud meetmetest.

(12) Finantsinspektsioon võib keelata teises lepinguriigis asutatud isikul, kes rikub kohaldatavaid õigusnorme, edasise tegevuse Eestis, kuni päritoluriigi pädev järelevalveasutus teeb asjakohase otsuse.

§ 70. Järelevalve teise lepinguriigi krediitihaldusega tegeleva isiku üle, kui krediit väljastati Eestis

Kui Finantsinspektsioonil on tõendeid, et teises lepinguriigis asutatud ja krediitihaldusega tegelev isik rikub käesolevast seadusest või krediidi või krediidilepingu suhtes kohaldatavatest lepinguriigi õigusnormidest tulenevaid kohustusi, ja krediit väljastati Eestis, kuid Eesti ei ole selle isiku siht- ega päritoluriik, edastab Finantsinspektsioon tõendid tema päritoluriigi pädevale järelevalveasutusele ja taotleb asjakohaste meetmete rakendamist. Käesoleva lõike esimeses lauses sätestatu ei piira Finantsinspektsiooni järelevalve-, uurimis- ja karistuste määramise volitusi.

§ 71. Järelevalveasutuste koostöö

(1) Kui Eesti krediidiinkasso pakub teenust välisriigis, teeb Finantsinspektsioon koostööd selle välisriigi pädeva järelevalveasutusega ja asjakohasel juhul ka krediidi väljastanud välisriigi pädeva järelevalveasutusega.

(2) Finantsinspektsioon esitab krediitiasutuste seaduse § 92³ lõigetes 1 ja 2 nimetatud teabe ning muu teabe, mida ta peab käesolevast seadusest tulenevalt oma ülesannete ja kohustuste täitmiseks vajalikuks, krediitiostaja päritoluriigi pädevatele järelevalveasutustele.

§ 72. Menetlusosalise õigused ja kohustused järelevalvemenetluses

(1) Finantsinspektsioon selgitab vajaduse korral menetlusosalisele tema õigusi ja kohustusi järelevalvemenetluses.

(2) Menetlusosalisel on õigus tutvuda Finantsinspektsiooni poolt tema kohta kogutud andmetega ning teha neist koopiaid ja väljavõtteid. Finantsinspektsioonil on õigus menetlusosalisele andmete esitamisest keelduda, kui see kahjustab või võib kahjustada kolmanda isiku õigustatud huve või andmetega tutvumine takistab järelevalve eesmärkide saavutamist või ohustab tõe väljaselgitamist kriminaalmenetluses.

(3) Menetlusosalisel on õigus esitada järelevalvemenetluses tunnistajale Finantsinspektsiooni kaudu küsimusi. Finantsinspektsioonil on õigus põhjendatult keelduda küsimuste edastamisest tunnistajale nende asjassepuutumatusel korral või tunnistaja õiguste või huvide rikkumise vältimiseks.

§ 73. Finantsinspektsiooni õigused teabe saamisel

(1) Finantsinspektsioonil on järelevalve teostamiseks õigus nõuda aruandeid, tasuta teavet, dokumente ning suulisi või kirjalikke selgitusi järelevalve teostamisel tähtsate asjaolude kohta järgmistelt isikutelt ja asutustelt:

1) krediidiinkasso, krediitihaldusteenuse osutaja, krediitiostaja või krediitiostaja määratud esindaja juht või töötaja;

- 2) krediidiinkassoga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu juht või töötaja;
- 3) krediidiinkasso, krediidihaldusteenuse osutaja, krediidiostja või krediidiostja määratud esindaja aktsionär või osanik;
- 4) krediidiinkasso likvideeriya või pankrotihaldur;
- 5) riigiasutus ja kohaliku omavalitsuse üksuse ametiasutus, riigi põhiregistri või riikliku registri pidaja ning riigi andmekogu vastutav ja volitatud töötaja;
- 6) muu kolmas isik.

(2) Järelevalve teostamise eesmärgil on Finantsinspeksioonil õigus:

- 1) teha krediidiinkassoga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate äriühingute kohapealset kontrolli Finantsinspeksioonile edastatud teabe kontrollimiseks või muu kahtluse korral, et rikutakse õigusnorme, ning nõuda järelevalve teostamiseks vajalike andmete ja dokumentide esitamist;
- 2) nõuda krediidiinkassolt kõiki vajalikke andmeid, et kontrollida, kas krediidisaaaja on rahalisi vahendeid nõuetekohaselt hoidnud, ning hinnata juhtorgani liikmete, aktsionäride ja osanike sobivust;
- 3) saada teavet krediidiinkasso audiitorettevõtjalt ja teha temaga koostööd;
- 4) saada teavet krediidiinkasso siseaudiitorilt ja teha temaga koostööd;
- 5) saada põhjendatud juhul krediidiasutuselt pangasaladust sisaldavaid andmeid krediidiinkasso ning tema klientide, krediidisaaajate ja nende krediidihaldusteenuse osutajate kohta, kellele on krediidiinkasso ülesanded edasi antud.

(3) Vajaduse korral võib Finantsinspeksioon kohustada käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikut ilmuma kindlal ajal selgituste andmiseks Finantsinspeksiooni ametiruumidesse.

(4) Järelevalve teostamise eesmärgil on Finantsinspeksioonil õigus saada krediidiinkassoga seotud teavet kolmandalt isikult ilma teabe saamisest krediidiinkassot teavitamata. Kolmas isik ei tohi krediidiinkassot teabe edastamisest teavitada.

(5) Vajaduse korral võib Finantsinspeksioon määrata käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 nimetatud nõuete täitmiseks tähtaja.

(6) Kui see ei kahjusta järelevalve teostamist, selgitab Finantsinspeksioon käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikutele teabe nõudmise eesmäärke.

§ 74. Kohapealne kontroll

(1) Finantsinspeksioonil on järelevalve teostamiseks õigus teha krediidiinkasso, teise lepinguriigi isiku poolt Eestis asutatud filiaali või sellise krediidihaldusteenuse osutaja, kellele on krediidiinkasso tegevus edasi antud, asu- või tegevuskohas kohapealset kontrolli.

(2) Kohapealset kontrolli on õigus teha, kui:

- 1) on vaja kontrollida esitatud andmete vastavust tegelikkusele;
- 2) Finantsinspeksioonil on kahtlus, et on rikutud käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud;
- 3) see on lepinguriigi pädeva järelevalveasutuse taotluse alusel vajalik;
- 4) see on vajalik muude järelevalveülesannete täitmiseks.

(3) Finantsinspeksioon annab kohapealse kontrolli tegemiseks korralduse, kuhu märgitakse kontrolli eesmärk ja ulatus, perioodi pikkus ning kontrollimise aeg. Korraldus toimetatakse kontrollitavale kätte hiljemalt kolm tööpäeva enne kohapealse kontrolli algust, välja arvatud juhul, kui korraldusest etteteatamine ohustaks kontrolli eesmärgi saavutamist. Kohapealset kontrolli teeb Finantsinspeksiooni volitatud töötaja (edaspidi *kontrollija*), kui käesolevas seaduses ei ole ette nähtud teisiti.

(4) Kohapealse kontrolli käigus on kontrollijal õigus:

- 1) siseneda kõikidesse ruumidesse, järgides võimaluse korral kontrollitava suhtes kehtivaid turvaeeskirju;
- 2) nõuda tööks vajalike tingimuste tagamist ja kasutada eraldi ruumi;
- 3) piiranguteta uurida järelevalve teostamisel vajalikke dokumente ja andmekandjaid ning teha nendest väljavõtteid, ära kirju ja koopiaid;
- 4) jälgida tööprotsesse;
- 5) nõuda suulisi ja kirjalikke selgitusi kontrollitava juhtidelt ning töötajatelt.

(5) Kontrollitav on kohustatud määrama pädeva esindaja, kelle juuresolekul kontroll toimub ning kes annab kontrollijale tema ülesannete täitmiseks vajalikku teavet ja esitab dokumente, kaasa arvatud vandeaudiitori aruanded ja vandeaudiitori eriotstarbelised raportid kontrollitava aruannete kohta, ning annab nende kohta vajalikke selgitusi.

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 3 nimetatud juhul võib Finantsinspeksioon volitada kohapealset kontrolli tegema lepinguriigi pädeva järelevalveasutuse või tema nimetatud audiitorettevõtja või eksperdi.

(7) Kontrollija on kohustatud koostama kontrolli tulemuste kohta kolme kuu jooksul pärast kohapealse kontrolli lõppemist akti kavandi, mille Finantsinspeksioon teeb kontrollitavale teatavaks.

(8) Kontrollitaval on õigus ühe kuu jooksul akti kavandi kättetoimetamisest arvates esitada kirjalikke selgitusi.

(9) Pärast kontrollitava kirjalike selgituste saamist või nende tähtjaks esitamata jätmist, kuid hiljemalt viis kuud pärast kohapealse kontrolli lõppemist kinnitab Finantsinspeksioon oma põhjendatud otsusega lõppakti, mis toimetatakse kontrollitavale kätte.

(10) Finantsinspeksioon võib pikendada käesoleva paragrahvi lõikes 9 nimetatud tähtaega kuni kahe kuu võrra, kui kontrollitava esitatud selgitusi või muud olulist asjaolu on vaja täiendavalt hinnata. Kui lõppaktis tehakse sellel perioodil olulisi muudatusi, saadab Finantsinspeksioon lõppakti kontrollitavale kirjalike selgituste saamiseks uuesti.

(11) Finantsinspeksioon võib lõppaktiga anda kontrollitavale tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks tähtaja või määrata kontrollitavale muid kohustusi ning seada piiranguid ja rakendada nende täitmata jätmise või ebakohase täitmise korral sunniraha.

(12) Finantsinspeksioonil on õigus kohapealse kontrolli lõppakt või selle osa avalikustada, kui see on vajalik, lähtudes finantssektori usaldusväärsusest ja läbipaistvusest või krediidisajajate huvidest.

(13) Kui Finantsinspeksioon on teinud kohapealse kontrolli käesoleva paragrahvi lõike 2 punkti 3 alusel, teeb ta selle tulemused päritoluriigi pädevatele järelevalveasutustele viivitamata teatavaks.

§ 75. Krediidiinkasso riskipõhine hindamine

(1) Finantsinspeksioon hindab riskipõhist meetodit kasutades, kas krediidiinkasso on muu hulgas täitnud käesoleva seaduse §-des 41–43, 48 ja 60 nimetatud nõudeid.

(2) Finantsinspeksioon teavitab krediidiinkasso sihtriigi või krediidi andnud lepinguriigi, kui see ei ole Eesti ega sihtriik, pädevat järelevalveasutust käesoleva paragrahvi lõike 1 kohase hindamise tulemustest, kui eelnimetatud asutus seda taotleb või kui Finantsinspeksioon peab seda asjakohaseks.

(3) Finantsinspeksioon teavitab alati krediidiinkasso sihtriigi või krediidi andnud lepinguriigi, kui see ei ole Eesti ega sihtriik, pädevat järelevalveasutust riskipõhise hindamise tulemusel määratud karistustest või rakendatud meetmete üksikasjadest.

(4) Kui krediidiinkasso päritoluriigi pädev järelevalveasutus viib läbi krediidiinkasso riskipõhise hindamise, võib Finantsinspeksioon taotleda hindamise tulemusi, kui:

- 1) krediidiinkasso osutab Eestis teenust piiriülevalt või on Eestis asutanud filiaali;
- 2) krediit anti Eestis, kuid Eesti ei ole krediidiinkasso päritoluriik ega sihtriik.

(5) Finantsinspeksioon vahetab käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 4 nimetatud hindamise käigus asjakohast teavet krediidiinkasso sihtriigi, päritoluriigi ja krediidi andnud lepinguriigi pädevate järelevalveasutustega, kui see riik ei ole Eesti.

(6) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2–5 sätestatud kohaldatakse üksnes sellisele krediidile, mille on väljastanud krediidasutus.

(7) [Valdkonna eest vastutav ministerv](#) võib määrusega kehtestada krediidiinkasso tegevuse riskipõhise hindamise täpsemad riskiindikaatorid ja meetodika.

§ 76. Eksperti kaasaamine

(1) Finantsinspeksioon võib järelevalvemenetluses eriteadmisi nõudvate tähtsate asjaolude väljaselgitamiseks kaasata menetlusse eksperti.

(2) Kui ekspert teeb järelevalvemenetluses kindlaks tähtsad asjaolud, mille väljaselgitamist ei olnud Finantsinspeksioon talle otseselt ülesandeks teinud, esitab ta oma arvamuse või hinnangu ka nende asjaolude kohta.

(3) Ekspert on kohustatud hoidma tähtajatult saladuses avalikustamisele mittekuuluvat teavet, mis sai talle teatavaks seoses käesolevas paragrahvis nimetatud ülesannete täitmisega.

(4) Ekspertiisi kulud katab Finantsinspeksioon.

§ 77. Ettekirjutus

(1) Finantsinspeksioonil on õigus teha ettekirjutus, kui:

1) järelevalve tulemusel on avastatud käesoleva seaduse, Finantsinspeksiooni seaduse §-s 2 nimetatud seaduste või muude krediidiinkasso, krediidi haldusteenuse osutajate või krediidiostjate tegevust reguleerivate õigusaktide või nende alusel kehtestatud õigusaktide nõuete rikkumine;

- 2) on vaja ära hoida käesoleva lõike punktis 1 nimetatud õigusrikkumine;
- 3) krediidiinkasso võetud riskid on olulisel määral suurenenud või esineb muid tema tegevust, kliente või krediidisaaajate või finantssektori kui terviku huve või usaldusväärstust ohustavaid või ohustada võivaid asjaolusid;
- 4) see on vajalik krediidiinkasso klientide või krediidisaaajate huvide kaitseks või finantssektori läbipaistvuse tagamiseks;
- 5) enne tegevusloa kehtetuks tunnistamise otsustamist vastavalt käesoleva seaduse § 13 lõike 2 teises lauses sätestatule.

(2) Ettekirjutuse saaja peab pärast selle teatavaks tegemist viivitamata asuma ettekirjutust täitma.

§ 78. Finantsinspeksiooni õigused ettekirjutuse tegemisel

- (1) Finantsinspeksioonil on õigus ettekirjutusega:
  - 1) keelata krediidiinkasso või krediidiostja tehingute või toimingute tegemine või piirata nende mahtu;
  - 2) keelata või piirata krediidiinkasso või krediidiostja vara, sealhulgas kontode kasutamine või käsutamine;
  - 3) keelata osaliselt või täielikult krediidiinkasso kasumist väljamaksete tegemine;
  - 4) nõuda krediidiinkasso sise-eeskirjade ja sisekontrollisüsteemi muutmist või ajakohastamist;
  - 5) nõuda krediidiinkasso juhi tagasikutsumist, valimata jätmist või määramata jätmist või tema volituste ajutist peatamist;
  - 6) teha krediidiinkasso üldkoosolekule või osanike koosolekule ettepanek krediidiinkasso audiitorettevõtja vahetamiseks;
  - 7) nõuda krediidiinkasso töötaja töölt kõrvaldamist;
  - 8) nõuda krediidiinkasso tegevuse edasiandmise lepingu ülesütlemist;
  - 9) käesoleva seaduse või Finantsinspeksiooni seaduse §-s 2 nimetatud seaduste või nende alusel kehtestatud õigusaktide nõuete olulise rikkumise korral nõuda krediidiinkasso majandustegevuse peatamist;
  - 10) nõuda, et krediidiinkasso muudaks või ajakohastaks oma tegevuspõhimõtteid ja krediidisaaaja kaebuse lahendamise korda;
  - 11) nõuda lisateavet viivituses olevas krediidilepingus ettenähtud krediidiasutuse või krediidiandja nõuete või viivituses oleva krediidilepingu loovutamise kohta;
  - 12) esitada muid nõudmisi krediidiinkasso tegevust reguleerivate õigusaktide täitmiseks.

(2) Finantsinspeksioon võib ettekirjutuse täitmata jätmise korral rakendada muid käesolevas seaduses ettenähtud meetmeid, sealhulgas:

- 1) nõuda krediidiinkasso juhi tagasikutsumist kohtu poolt;
- 2) rakendada sunniraha;
- 3) tunnistada kehtetuks filiaali registreerimise loa;
- 4) tunnistada kehtetuks krediidiinkasso tegevusloa.

§ 79. Juhtorganite kokkukutsumine ja juhtorgani otsuse kehtetuks tunnistamine Finantsinspeksiooni taotlusel

(1) Krediidiinkasso juhatus teavitab üldkoosoleku ja nõukogu koosoleku toimumisest Finantsinspeksiooni vähemalt kaks nädalat ette. Erakorralise üldkoosoleku toimumisest teavitatakse võimaluse korral vähemalt üks nädal ette.

(2) Finantsinspeksioonil on õigus teha ettekirjutus:

- 1) krediidiinkasso juhatuse, nõukogu või üldkoosoleku kokkukutsumiseks;
- 2) Finantsinspeksiooni arvamuse kohaselt vajaliku küsimuse võtmiseks juhatuse, nõukogu või üldkoosoleku päevakorda.

(3) Finantsinspeksioonil on õigus saata koosolekule oma esindajad, kellel on õigus esitada seisukohti ja teha ettepanekuid ning nõuda nende kandmist koosoleku protokollile.

(4) Krediidiinkasso asukohajärgne kohus võib Finantsinspeksiooni avalduse alusel tunnistada kehtetuks käesoleva seadusega või äriseadustikuga või nende alusel antud õigusaktiga või põhikirjaga vastuolus oleva üldkoosoleku, nõukogu või juhatuse otsuse, kui avaldus on esitatud kolme kuu jooksul otsuse vastuvõtmisest arvates.

§ 80. Sunniraha

(1) Finantsinspeksioon võib käesoleva seaduse alusel tehtud Finantsinspeksiooni ettekirjutuse või muu haldusakti täitmata jätmise või ebakohase täitmise korral rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras.

(2) Kui haldusakt jäetakse täitmata või see on täidetud ebakohaselt, on sunniraha ülemmäär füüsilise isiku puhul esimesel korral kuni 5000 eurot ja järgmistel kordadel kuni 10 000 eurot ühe ja sama kohustuse täitmisele.

sundimiseks ning kokku kuni 1 000 000 eurot või summa, mis vastab kuni kahekordsele rikkumise tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule.

(3) Kui haldusakt jäetakse täitmata või see on täidetud ebakohaselt, on sunniraha ülemmäär juriidilise isiku puhul esimesel korral kuni 10 000 eurot ja järgmistel kordadel kuni 100 000 eurot ühe ja sama kohustuse täitmisele sundimiseks ning kokku kuni 3 000 000 eurot või kuni kümme protsenti aastasest netokäibest, sealhulgas brutotulust vastavalt viimasele kättesaadavale raamatupidamisaruandele, sealjuures koosneb netokäive teenustasudest ning intressi- ja muudest sellesarnastest tuludest, või summa, mis vastab kuni kahekordsele rikkumise tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule.

13. peatükk

Vastutus

§ 81. Krediidihalduslepingu andmete säilitamise kohustuse rikkumine

(1) Käesoleva seaduse § 45 lõikes 2 nimetatud krediidihalduslepingu andmete säilitamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot.

§ 82. Krediidinkasso tegevuse edasiandmise nõuete rikkumine

(1) Käesoleva seaduse §-s 43 sätestatud krediidinkasso tegevuse edasiandmise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot või kuni 10 protsenti aastasest netokäibest.

§ 83. Krediidinkasso sise-eeskirjade nõuete rikkumine

(1) Krediidinkasso poolt käesoleva seaduse §-s 41 sise-eeskirjadele kehtestatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot või kuni 10 protsenti aastasest netokäibest.

§ 84. Krediidinkasso sisekontrolli nõuete rikkumine

(1) Krediidinkasso poolt käesoleva seaduse §-s 42 sätestatud sisekontrolli nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot või kuni 10 protsenti aastasest netokäibest.

§ 85. Krediidisaaja kaebuste menetlemise korra nõuete rikkumine

(1) Käesoleva seaduse § 60 kohaselt krediidisaaja kaebuse registreerimise või lahendamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot.

§ 86. Teabe esitamata jätmine

(1) Käesolevas seaduses sätestatud aruande, dokumendi, selgituse või muu teabe või andmete Finantsinspektsioonile esitamata jätmise või mitteõigeaegse esitamise või ebaõige, puuduliku või eksitava teabe esitamise või avalikustamise eest või andmete esitamise eest kujul, mis ei võimalda järelevalve teostamist, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot või kuni 10 protsenti aastasest netokäibest.

§ 87. Krediidistja poolt krediidihaldaja või esindaja määramise kohustuse rikkumine

(1) Krediidistja poolt krediidihaldaja või asjakohasel juhul esindaja määramata jätmise korral käesoleva seaduse § 3 lõikes 7 või §-s 62 sätestatud kohustuse rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot.

§ 88. Krediidisaajale teabe esitamise nõuete rikkumine

(1) Käesoleva seaduse § 59 kohaselt krediidisaajale teabe esitamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot.

§ 89. Teises lepinguriigis või kolmandas riigis krediidihaldustegevusega seotud kohustuse rikkumine

(1) Käesoleva seaduse §-des 17–23 sätestatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot.

§ 90. Krediidisaaja rahaliste vahendite hoidmise nõuete rikkumine

(1) Krediidinkasso poolt käesoleva seaduse §-s 47 nimetatud krediidisaaja rahaliste vahendite hoidmisele kehtestatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot või kuni 10 protsenti aastasest netokäibest.

§ 91. Krediidinkassos olulise osaluse omandamise korra rikkumine

(1) Käesoleva seaduse kohaselt Finantsinspeksioonile eelnevalt teatamata või käesoleva seaduse §-s 32 nimetatud ettekirjutuse vastaselt krediidinkassos osaluse omandamise, selle võõrandamise või krediidinkasso omandaja kontrollitavaks äriühinguks muutmise eest, samuti Finantsinspeksiooni ettekirjutuse vastaselt krediidinkassos hääleõiguse või muude äriühingu üle kontrolli võimaldavate õiguste teostamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot või kuni 10 protsenti aastasest netokäibest.

§ 92. Krediidilepingu haldamisega seotud toimiku pidamise nõuete rikkumine

(1) Krediidinkasso poolt käesoleva seaduse §-s 44 krediidilepingu haldamisega seotud toimikule ja selle pidamisele kehtestatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot või kuni 10 protsenti aastasest netokäibest.

§ 93. Menetlus

(1) Käesolevas peatükis sätestatud väärtegade aegumistähtaeg on kolm aastat.

(2) Käesolevas peatükis nimetatud väärtegade kohtuväline menetleja on Finantsinspeksioon.

14. peatükk Rakendussätted

1. jagu Üleminekusätted

§ 94. Tegevuse kooskõlla viimine käesoleva seaduse nõuetega

(1) Isik, kes on registreeritud ja tegelenud enne käesoleva seaduse jõustumist käesoleva seaduse § 3 lõikes 2 nimetatud tegevusega, mis puudutab viivituses olevaid krediidilepinguid, peab taotlema

Finantsinspeksioonilt tegevusloa ning viima oma tegevuse ja dokumendid käesolevas seaduses sätestatuga vastavusse hiljemalt 2025. aasta 30. juuniks või oma tegevuse nimetatud kuupäevaks lõpetama.
[RT I, 31.12.2024, 5- jõust. 01.01.2025]

(2) Isik, kes on registrisse kantud ja tegelenud enne käesoleva seaduse jõustumist käesoleva seaduse § 3 lõikes 2 nimetatud tegevusega, mis puudutab viivituses olevaid krediitdilepinguid, ja kes alates 2025. aasta 30. juunist ei tegele enam krediitdilepingute sõlmimisega või krediitdilepingutega või krediitdilepingute sõlmimise haldamisega, ei pea taotlema Finantsinspeksioonilt tegevusloa.
[RT I, 31.12.2024, 5- jõust. 01.01.2025]

(3) Käesolevas seaduses sätestatud kohaldatakse ka sellistele krediitdilepingutele, mis käesoleva seaduse jõustumise ajal ei ole veel viivituses, kuid mida või millest tulenevaid nõudeid võidakse edaspidi käesoleva seaduse kohaselt võõrandada või loovutada.

(4) Isik, kes on registrisse kantud ja tegelenud enne käesoleva seaduse jõustumist käesoleva seaduse § 3 lõikes 2 nimetatud tegevusega, mis puudutab viivituses olevaid krediitdilepinguid ja mille suhtes on enne 2025. aasta 30. juunit algatatud kohtu- või täitemenetlus, võib krediitdilepingute sõlmimist jätkata kuni 2026. aasta 31. detsembrini ilma, et ta peaks selles tegevuses järgima käesolevas seaduses krediitdilepingute sõlmimisele ettenähtud nõudeid.
[RT I, 31.12.2024, 5- jõust. 01.01.2025]

2. jagu Muudatused kehtivates seadustes

§ 95. Finantsinspeksiooni seaduse muutmine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 96. Finantskriisi ennetamise ja lahendamise seaduse muutmine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 97. Krediitdilepingute ja -vahendajate seaduse muutmine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 98. Krediitdilepingute seaduse muutmine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 99. Majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse muutmine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 100. Pandikirjaseaduse muutmine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 101. Tarbijakaitse seaduse muutmine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 102. Võlaõigusseaduse muutmine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 103. Võlaõigusseaduse, tsiviilseadustiku üldosa seaduse ja rahvusvahelise eraõiguse seaduse rakendamise seaduse muutmine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

3. jagu Seaduse jõustumine

§ 104. Seaduse jõustumine

Käesoleva seaduse § 97 punktis 12 sätestatud krediitdilepingute ja -vahendajate seaduse § 50¹lõige 3 ja § 102 punktis 5 sätestatud võlaõigusseaduse § 416¹lõige 4 jõustuvad 2025. aasta 1. jaanuaril.

¹Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2021/2167 krediitihaldajate ja krediidiostjate kohta ning millega muudetakse direktiive 2008/48/EÜ ja 2014/17/EL (ELT L 438, 08.12.2021, lk 1–37).